

30241

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922వ సం॥ ఆగస్టు నెల 24-వ తేది గురువారము

No. 122

పుటము ౬

మండు భీనా మనం వత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ ద్విత్వీయ ౨.

సంచిక ౧౨౨

ముఖ్య గవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు

(5) మొదట నువ్వయింపునట్టివా రందరిని నారెన్ బె సిటీలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి ఫాస్ఫో డ్రాప్ బొవధము ఒక వరము వంటిది. నా మొదట సంబంధమైనట్టి వ్యాధు లన్నియు పూర్తిగా నయమైనది.
రంగూన్ } బాబులాల్,
80-6-19 } హైదరాబాద్.

వనాపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తమయముకై వర్షపుభరితను పోగొట్టు యుండు శీతాన్ని క గాంచినది. ఫల 1-10-19
ఇండియా కిలోకాండ ఎచ్చటికైనను శీతాలాభము ప్రతిభాగా మంపబడును. (2979)

విలాసము సి. డి. సావంత్
నెం 144 పనసవాడి, బాంబాయి

(3081) "కత్తికట్టలు"

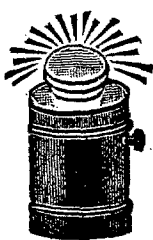
కత్తికట్ట గల్లి గజము పొదుగు గలవి. పొగతెనని. 1-కి రూ 4-8-0.

దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజిఖర్చుకావేర వలయువారు ఆర్డరులో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. బి. మొక శ్రేష్ఠులు అండ్ కో

కట్టర్స్ అండ్ లాక్ షేర్స్ లెటర్

వెదాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ అడ్డను: "ఇండస్ట్రీ" వెదాపురం.

ఎలెక్ట్రిక్ లైట్

ఈ జర్మన్ సిల్వర్ దీపము సీయలో తయారు చేయబడినది. దీనిని వెలిగించుటకు ఆగ్నిపుల్ల (Match) అవశ్యము లేదు. ఇది ఎలెక్ట్రిక్ శక్తివలన వండును. దైర్ఘ్య ప్రకారము వేసి

దీపమువై నుండు చక్రమును త్రిప్పినయెడల, తక్షణమే ప్రకాశ ముగా మండును. చూచుటకు బహు ఆకర్షణముగా నున్నది జేబుయందు సహజముగా ఉంచుకొనవచ్చును. దీపము 1-కి రూ 1-8-0.

జనరల్ మెయిల్ ఆర్డర్ కంపెని,
పోస్టు బాక్సు 232, మదరాసు.

"తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము"

మీరు ఇల్లుకదలకనే తెలుగు మార్పులను నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. "ప్రాప్త క్షణపు నిమిత్త మభ్యాసే" పంపించండి!"

(13) ఇక ఫర్మేజ్ బ్యూరో, కాకినాడ.

నర్వవృత్తిక విషనంజీవిని (రిజిస్టర్)

తెలుగువలె తత్వజ్ఞుడే ఈ బొవధమున వాడిన విషమును తీసివేయటయేగాక బాధ ను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకెట్టు రు. 0-8-0 పోస్టేజి 0-6-0, 4 పాకెట్టు కొన వారికి పోస్టేజి ఇవాలం. 1 డబ్బా పూర్తికట్టు 5-0-0. పోస్టేజి ఇవాలం.

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కంపెని,

నెం. 44 నాలుగవ వీధి, మదరాసు.

జాతకరత్నము

గొప్ప భగవంతు! PART 1 అర్థభరితు!

జన్మనక్షత్రము పుట్టితేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సంవత్సర ఫలితములను క్యాల్క్యులేట్ చేసి సహజమున సంవత్సరములైనను జ్యోతిషముని సహాయము ఆకర్షర లేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనవలయు. భవము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభావములలో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనవలయు. ఇది యిండియన్ జ్యోతిషము. దీని వెల రు 2-0-0, నెలఖర్చులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే వలయును. జాతకములు సరసమైనభరతు పంపబడును.

(164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
ఖింజోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

పాలనుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహజమేహములు, మేహ పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పలు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బుల చాలంను.

20 రు॥ డబ్బు 1-4-0 వి. సి. 0-8-0

కూమ్మండలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిశ్కాక, కాల్పిత, మలబద్ధము, కడుపులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

2 డబ్బు చాలంను. 20 రు॥ డబ్బు 1-4-0 వి. సి. 0-8-0
పి. కె. ఎ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
(8851-4) మెజిస్ట్రేట్ వెల్లూరుజిల్లా.

సిద్ధమకరధ్వజ (లైసెన్సుకల్పన 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదవధులలో విక్సిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు కుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కర్పూరి, వచ్చు, కరుగరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. వై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము సిద్ధమకరధ్వజముగా మార్చి తయారుచేయబడియున్నది.

కో॥ స్వచ్ఛాహరణికో॥ నకదాచిద్విపద్యతే । మేధాయాః కాంతిజననః కామోద్దిపనకృతాః॥

బుద్ధిని, ఆయుర్ధాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినన్నియు. హేమ్యుగ ధాతుపుష్టిజేసి కామోద్దిపనకృతాః అయింతును. ఆతిమాత్రము, తుయ, సుఖికోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హేమ్యుగ నుపయోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. వెల 25 మాత్రలు రూ 5-0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలభనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యే. ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే సాపేంపబడినది.

19 హార్బర్డ్ మోంట్యూరోడు, మదరాసు.

సిద్ధమకరధ్వజ రయారచేయబడిన కాత్రియవోషధులకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

వెలసులభము. ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి

కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ

చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

అత్యుత్సాహ!

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు వెద్దబజారులోని మున్సిసిపల్ నెం 143 రు కలిగినటువంటిని రెం డెంతులు గలిగిన గామేడను అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, ఫలము సహజ లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యాదాతు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ పత్రికలలో ప్రచురపరి యేలూరుపట్టణ ములో ఘరానా మనఘ్యుల యెదుట లాటరీవేయబడును. గనుక ప్రతివారను వారి వారి యదృష్టముల నిర్ణయించుకొనట కది సుచితరీతియు. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమయిన రిజిస్ట్రేషన్లు, వివరములున్న కొరవారు మా యేజెంట్లవల్లగాని నేరుగా నాకు వాసిగాని : లునుకొనవలయును. ఈ చీట్లవల్ల కనూలు అయ్యె సామ్యు కృష్ణాజిల్లా యేలూరు వెంట్రో కో ఆఫ్ కలెక్టరు బ్యాం క్ లో నుంచబడును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజెంట్లు కావలయును. మంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వివరములు కొరవారు యాక్రింది సంకేతముచేసినవారికి వ్రాసిగాని, స్వయముగా వచ్చి గాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

"చీట్లు కావలసినవారు, తమ అద్రస్సును స్పష్టముగా వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 లు చొప్పున మణి ఆర్డరు చేసిన యెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించబడును."

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం,
కృష్ణాజిల్లా. }
1-7-1922. } మేడ హక్కుదారుడు.

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత పడవలమీద రంగూనునుంచి. శేతు కలక తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రకృష్టమైన, శేతుమానుల కమ్మలు, దూలములు, రవునుతుండ్లు చిల్లరగానున్న, వర్షులకు టాప్ ధరలకున్న విక్రయించు చున్నాము.

చెన్న పట్టణం కట్టకంటే మా కట్టు తక్కువ, రయలు చార్జీలు కూడా తక్కువగా నుండును, కావలెన్ని వారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు కంపెనివారికి,
శేతు కలకర్తలు, కాకినాడ.

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు

(279)

గతదిన ఆక్టోబరు మాసమునందు వర్షములు క్రమశః పొందలేక రేడియోలు చెల్లువనందు నీరుమట్టులు చాలవరకు తగ్గినది. సాధ్యమైనంతవరకు నీరును పూహకృత్యములకు మాత్రము మితముగా వాడుకొనఁబడును, ఇతర పనులకు ఉపయోగించుకొనునట్లు చేయవలసినది మిక్కిలి అవశ్యము. ఆ ప్రకారము చేయుటకై 23-8-22 తేది బుధవారము నుండి ప్రతిదినము ముఖ్యగొట్టములలో నుండు నీటిచెత్తును పగలు 11 గంటలు మొదలు 3 గంటలవరకు ఏతైనంతవరకు తగ్గించవలసినట్లు ఉద్దేశించబడినది. ఈ ప్రకారము చేసినచో పట్టణమునకు దూర ప్రదేశములలో నుండునట్టివారి గృహములలో వ్రేన తెలుపబడిన కాలమునందు నీరు పూర్తిగా నిలిచిపోవును. గనుక దూరపు స్థలములలో నుండునట్టివారు గృహకృత్యములకు కావలసినంత నీరును 11 గంటలకు లోగా పట్టి ఉంచుకొనవలెను.

విద్యుత్ ఫణము } ఎమ్. బత్లెల్లా,
మదరాసు } కమిషనరు.
21-8-1922.

తెనుగు కాలికో బైండు

ఓమల్ ప్రాశీదరు కోడ్	5	0	0
క్రిమినల్ ప్రాశీదరు కోడ్	6	0	0
ఇండియన్ పీసల్ కోడ్	3	0	0
చరితకర్తావళి (గ్లాజ్)	2	0	0
సుమతి, వరసింహ, వేమన, విజిగా	0	2	0
శృంగార రత్నశతకము	0	3	0
వేణుగోపాలశతకము	0	3	0
కాళహస్తి లింగశతకము	0	3	0
రామలింగేశ శతకము	0	3	0

వికోరియా డిపో,

మైలాపూరు - మదరాసు.

నవలలు కథలు

శృంగారవాణిక - గోవునకల	1	0	0
వీరభూష - గోవునకల	1	0	0
విజయనగర రాజుల కథలు	0	3	0
చిత్రామయ రాజుల కథలు	0	4	0
దీప్తిచక్రవర్తుల కథలు	0	4	0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0	2	0

వి.కె.ఎం. ఆంజనేయ ప్రెస్ ములకు కట్టవలసినది.

కల్యాణవర్ధన పరిషత్తు, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

ఆగ శత్రు హామము

రు 116 లు బహుమానము

తమ, దగ్గు, ఒగరుపు, ఉబ్బసము, మొదలగు వస్తువులకు ఈ హామము అమోఘముగా పనిచేయును. 1 నెల కోజులకు ఎటువంటి తయారీకైనను పూర్తిగా నివారణయును. దీనికి పద్ధతములేదు. వారంగోజులలోనే చాలా దొంగలు దీనినియును కనిపించును. అట్టి నమ్మకము లేనివారు కాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపియెడల మేము స్వయముగా తప్పి పూర్తిగా వ్యాధి నివారణచేసి అటుపిమ్మట వ్రేన వ్రాసిన బహుమానము తీసికొనెదము. వారంగోజులకు సరఫరా మందుకు 5. పి. ఖర్చులతో రు 1-6-0 లు ఆగును. 1 నెల కోజులకు రు 4-6-0 లు ఆగును. కాలగెనవారికి కేటలాగు ఉచితము.

మేనేజరు

శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం
(213) కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

మద్యపాన నిషేధము

మద్య మెప్పుడూనూ తీర్థము కానేరదు. ఎందుకనగా దానియందు గల ఉద్రేకపుణ్యము తీర్థమనటకు తగిన న్యరధి నీహక రక్తపాత్రలను బ్రమ్మి రక్తములో శామద్యము కలియు నట్లు చేయును. అటుల గానున్నయెడల తీర్థమనటకు కొక జాము (రిగింటికాలము) కావలసి యుండును. మద్యము నేదించినతరువాత మైత్రము లేక మత్తుకలుగుటకు మాడుగంటల క్యవధి యుండలేదు. కావున మద్యము తీర్థముగాకయే సరించిన యొత్తరక్షణముననే రక్తముతో కలిసి రక్తనాళములవ్యాధి మస్తిష్కమునకు తీరవయిన చిచ్చు పెట్టి జీవచ్ఛవము చేయుచున్నది. మస్తిష్కము జీవచ్ఛవ మై యుండగా తదనుచు రుద్రైకమంటి యుద్ధియములు యజమాని లేని నపుడువారో న్యేచ్ఛానివారము చేతు వారంభించును. దానినే మత్తెక్కి (చేలచున్నాడనియును, మత్తెక్కి నడుచుచున్నాడనియును, మత్తెక్కి వికలముగా నుచుచున్నాడనియును) పనము వాడుచును. సర్వేంద్రియములకు సమ్మోహనేసి నడువ గల సూత్రధారుడైన మస్తిష్కము మాపునాయటచే నిర్దియము లొకదానితో నొకటి నిరసించి యజ్ఞమునక పెద కాచుల పలుపొకటై పోవును.

రక్తము దేహమంటటను ప్రవహించుటగాను తగిన నున్నితవైన నాళములు భగవద్విచ్చు నిర్మింపబడియున్నవి. మద్యము తెంబనే రక్తముతో కలియుటచేత రక్తము పరిమితి యందధికమై, పలుచనై ఒక్కొక్క గుండెకాయయందు దురుతుగా క్రెక్కిరిసి ఒక్కొక్కరముగా నాళములన్నిటియందును ప్రోయును. విస్తారమైన రక్తము స్పష్టమైన నాళములవ్యాధి ప్రోయబడుటచే నానాళములన్నియు విరివిగా సాగిపోవును. ఒకటి రెండు గంటల కాలముకంటె నెక్కువ మద్యముయొక్క ఉద్రేకపు గుణ ముండుటలు కానబడెను. ఎందుకనగా రెండు గంటలకాలములో మద్యపానములైన ప్రముఖులు తిరుగ ప్రపంచమును యథావిధిని కనుగొనుచున్నారు. ఉద్రేకగుణమును రక్తమును తగ్గును గాని విరివిగా సాన రక్తనాళములు స్వతస్సిద్ధపయిన పరిమితికి స్పృగిలనేరవు. అందున కలిగిడి యనర్థములను గుర్తెలుగుచున్నారు. 1. రక్తనాళములు సాగియుండి యో, పూర్ణముగా ప్రవహించుటకు వాటికి రక్తము చాలకయు ప్రతి ఆవయవము వదులై, నిర్బలమై యెన్నియోగంపత్వములు లోగగ్రస్తులై లేచినవానివలె యుండును. 2. రక్తనాళముల నిడుగా ప్రవహించుటకు తగిన రక్తము లేకపోవుటచేత వాటి యందు ఖాళీగా యుండిపోవును. ఆఖాళీనాళములలో రక్తములేమిది గాలి ప్రవేశించి నూరుకెట్లు చలని కలుగజేయుటయే గాక అనంతభౌతికమయిన వాయురోగములు కలుగటకు కారణ మవును. మధ్యోద్రేకమున నాళములన్నింటిలోనికి రక్తము ఒక్కొక్కరముగా ప్రోయబడుటచే కలిగిడి రాపిడికలన కిరీమున ఉష్ణాధికమయి ధాతువును సహ పల్కపరిచి మోహోద్రేకమును కలుగజేయుటచే వాచికయసలయిన గణించక పరస్పరంగమ పాటిత్యమును కలుగజేయును. పరస్పర యనలేల మద్యమును నేదించినవారు తమ నిజస్త్రితోనైనను సంగమించిన మహాపాపములకు ప్రాప్తులగుదురు. మద్యపానోద్దముచేత మరీగెటువంటి ధాతువుచే పుట్టుచున్న బిడ్డలు మనోబేదాదాగ్యములు చాలక కడు విపరీతము లై నటువంటిన్ని, నీచమైనటువంటిన్ని, ప్రపంచమునకు కడు కలుగజేయునటువంటిన్ని, భగవద్విచ్చు న్యతి

రేకమయినటువంటిన్ని కార్యముల చండలమనస్సుతో గావించుచుండును. అట్టి బిడ్డలకు బస్మ మిచ్చిన మద్యపానములైన మహానీయులై దైవహితమైన ప్రాయశ్చిత్తమునకు ఒడ్డు లేకాకుండురు? వారే అట్టిబిడ్డల కలుగజేయునట్లు లోకములో నట్టి విపరీతములు కలుగకుండును. అట్టిబిడ్డలు ఆ చెడుకార్యములకు కేవలము ఉపాధిమాత్ర మయ్యే యున్నారగాని నిశ్చయముగా చేసినవారు మద్యపానములే. మద్యపానములైన మహానీయుల కిది కుళ్ళు కాలవలె నుండును. అంగీయించుచు, పిగులు యందును బిచ్చులవిడి ప్రకాశించుచుండుట కంతయు సిగ్గుజెందక మీయమిక్కిలి నే నితిపానము జేస్తేని ఆంధ్రపానము జేస్తేని మహాత్మా-గ్రమునలె ప్రఖ్యాములు పట్నమునగుచున్నట్లదేక ముందుండువారు మద్యమును నేదించుట కొంత భౌతికమైత్య అయినను వ్యూహము. మఖ్యముగా పన హిందూదేశమున నేదించుట కేరల కలుగజేయుచున్నామే కారణమేమన హిందూదేశమంతయు సమశీతోష్ణమవుట, ఉష్ణము కలుగజేయుట మన దేశములో నవశ్యముకాదు. ఆ దేశమయిన లేనిపోని కావ్యాల కనకరచి యాతులవలెనైన వస్తువును సుంపాదు నేర్చుచున్నారు. ఇది యెంతయో అజ్ఞానము, ఇది కడున ప్రాప్తయిన పదార్థములకులేకక లక్షరూపాయలు నిచ్చిన ననినను ఒక శత్రువువంటి వెళ్ళినవన జాడు కొంచెము మద్యమునకై వెంటాడును. దీనియందలి అట్టి అవకాశ కేరల గాన శత్రుత్వమున దానియందు విషాదుల ప్రయోగించి ప్రాణాపాయమును కలుగు జేయుచుండుట భావముగా లేలేయనగును. కొంతమంది మహానీయులు లోకమున నది తినుబండముగా కేల స్పృహకరం ఒడ్డు దనీ వాడి తురు. అశుద్ధమగుదా తినుబండముగానే లోకమున స్పృహంపబడెడి. కుక్కలకుగాని మామవులకు గాదు. మంచి బుద్ధిగల కుక్కలకుదా అశుద్ధమును ముట్టపు జ్ఞానవయ్యలగు మామవులు అశుద్ధముకంటె నీచతరమైన మద్యమును పాము చేయుచున్నారు. విహికామస్మిక్తముల రెంటికిని విరుద్ధమయిన భక్తులు. అట్టిభక్తులు సభ్యునించిన నిక నేలొకమున నుఖముగా నుండ నిశ్చయించికో వారు కెక్కించును. పిరివియమై యన్య లోక మొకటి నుఖజీవనముకై యుత్పత్తి యగుగండరేమో, యోగసాధకుల మని కొందరు చేచుచులు భరించి హంసోద్రేకమున కిట్టివి యుపయోగించ నగునని మద్యపానము ప్రసంగిస్తులైన భక్తుల కేదియో కొన్ని కల్లబొట్లు లుగడేంచి తమతమ మనోభీష్టులు నెలవేర్చుకొనుటకు పయోమాఖువిమతుంభులై యొకతమము వారరించుచున్నారు. మానస గాడిద వెల్లి మేసిన గాడిదను చెఱచిన టిటికెత్తువేర్తలు సుందరించుచున్నారు. తుదకు కడు దుర్గళ పాలగుచున్నారు. దేహయాత్రలో నింత కంటె గొప్ప విరోధమైన వస్తువు ప్రపంచమున కల్పించుటలేదు. మాన్య భక్తిపాణముల గోలుపోక బిడ్డల దీనదశయం నుంచక, తమ యశమును బట్టికలుచక, తమ దేహదాగ్యమున చిచ్చుపెట్టక, మైతాపేతుగుడువుల నమ్మక, మనస్సునకు లొంగక, అంతరాత్మను మీఱక, యశమును సంపాదించుకోకు నామిత్రు లిట్టి యుపద్రముల కలుగజేయు మద్యమాలాది విషాదముల విగరించి భారతమాతయొ దభిమానులై మహాత్ములగు వారికి కృతజ్ఞులై సంచరించిన కీర్తి హెచ్చును.

కారతత్తులచేత నిరసించబడుచున్న టిట్టి కమవును కాశ్యాంగమువారు బలబ్రాహ్మణముగా వేలములు పాడించుచుండుట కడు విచారకరము.

కుప్పిలి సూర్యనారాయణ (కుటుంగ) బి. యచ్. ఆర్

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా గుండ్ల జాబుల గల మాత్రమే.

అమృతంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బావును. పార్శ్వపు నొప్పుల వారదోలును పొట్లపోగొట్టును. అమృతంజనము అమృతశబ్దమాదిని గల మాయమందు గాదు. నకలుమందులవలన మోసము గలుగును. పంచభాష చీటిని చూచి కొనిన మోసము గలుగదు. వనమూలికలచే తయారుచేయబడు మంచిమందు. గొప్పగొప్పవారిచే వేనకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొంది యున్నది. వేనకువేలు విక్రయము. అమృతంజనమును విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. అమృతంజనము డిపో { 108, శ్రీ లోక్, పోస్టు - బాంబాయి. 7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

“మాంఛెస్టరుగారియను” సిక్కు

గ్రామస్థులు

(యంగుయిందీయ)

విశేషవార్తాపత్రికా ప్రతినిధులు స్వయంగా భారతదేశ పరిస్థితుల గమనములపై మాంఛెస్టరులో ప్రయాణము చేయుచున్నారు.

ప్రస్తుత సంరంభసమయమునందులకె యిదివరలో నెవ్వరును మనవ్యవహారములనుగూర్చి ప్రపంచ మంతటను ఇటుల తెలిసికొనవలయు నను లక్ష్యము గలగ లేదు. మనము విదేశములలో ప్రజాతము జేయుమాదిరినను ఇటుల నున్నది. పంజాబులో నొకవిన్నగ్రామమగు కరవలూరులో కొందఱు గ్రామస్థులును, మాంఛెస్టరుగారియను పక్షమున వచ్చిన స్త్రీలు గూడెని జరిగిన యాక్రింకినంభాదమును ప్రబలంబగు కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుదయము మాకు పంపియుండెను.

అచటగూడెన 200 మంది ప్రజలను దేశముయొక్క స్థితిని గూర్చి గొప్పగాదు అనేకప్రశ్న లడిగిరి.

ప్రతి సిక్కులు యింగ్లీషువారికి పరమమిత్రు లనియు, ప్రభుత్వమువై వాటికెట్టుయేమన లేవనియు యంగ్లాండులో నందఱును నమ్ముచుండుదు అందుచేతనే విప్లవీయవాదాని సిక్కులవారు అంగరక్షకులలో నొకరినిగ నుంచుకొనెను. ఇప్పుడు వారటుల నేలతరు ?

ఈ భారతీయ కెడీ ములకాముఖతము అట్లు. యంగ్లాండు, యంగ్లేయాదేశములలో డిగెను. కాని అంగ్లేయుల దెబ్బకు వారియొకరు పానుభూతితో వినుటకు లక్ష్యముజేయలేదు. కొంతకొంతకు అనుభవంలోనుండి ప్రయోజనము నవ్యాసముగ పొందించిరి. ప్రభుత్వమువారి పాలనము సిక్కులకు గాతననికొంగా ప్రభుత్వమువారు కనకయెను లక్ష్యము జేయుచున్నది. కృపాశములను తయారుజేసికొని భరించుట కిచ్చిన ఉత్తరపు నామమాత్రమైంది. ఇందులకు మమ్ములను పేల కొలదియవని నిష్పందించిరి. ఇట్లంగ్లేవిషయము మాకు అంగ్లేయుల యుద్ధం వికారమును పూర్తి భగ్నము గావించెను. భాల్సాకాలేదవై యధికారము సిక్కుల చేతులలోనూడ లేదు. ప్రతి మీకుయేవిధమగు స్వరాజ్యము గావలయును?

ఈ ప్రజలమాటకు గౌరవముండి, ఆద్యోగులను నియమించుటకు తొలగించుటకు అధికారముండు స్వరాజ్యము కావలయును.

స్వరాజ్యపదమునకు మాత్రమును స్పష్టము నగు మంచి నిర్వచన మీయవలెనది. — సి. ఆర్.

ప్రతి సిక్కులు మహమ్మదీయులు, హిందువులు అందఱును స్వరాజ్య కావనసభకు తమప్రతినిధులను పాంథికముగ బంపెదరా ?

ఈ లేదు. సిక్కులైనను హిందువులైనను, మహమ్మదీయులైనను ప్రతిజిల్లానుండి నును మంచివారలను ప్రముఖులను బంపెదము. ఏ నిమిషమున వారిలో వికారము మంతరించునో వారలు రాజీనామా చేయుటలు జేయవలెను.

ప్రతి అంగ్లేయులు యిండియాను వదలివెళ్లిరేని సిక్కులకును, మహమ్మదీయులకును, హిందువులకు పోరాటము లందవని మీరుతలంచెదరా ?

ఈ ఉండదు. ఇంగ్లీషువారు రాజీనామా చేయుకాలమున కలసి యుండలేదా ?

ప్రతి “మీరు సిక్కులు కొంచెము విపరీత ఉన్నత భావోద్దేశముగల వారు. మీలో కొందఱి పోలీసువారు ఆచెవు జేసిరేని యేమి జేసెదరు?

ఈ ఒక రిటుల జెప్పిరి—

“సంతోషముతో వానిని పోలీసులకు ఒప్పగించెదము.” మరెయొకరిటుల జెప్పిరి. “నిష్పందించుటకు మేముల తిరస్కరింపవలయును ? మావల్లదు తన స్వాతంత్ర్యమును స్థిరపరచుకొనలేక యితరుల యుద్ధపు ప్రకారముండవలసినపుడు అందుచేత యిండియాను గూడ జేయ లనవచ్చును”

ప్రతి అంగ్లేయులు మీవిలోభులుగ తలంచెదరా ?

ఈ కాదు. వారు మాపోదదము. పోదరులకెదురుండుటకు మేము కోరెదము.

ప్రతి ఇండియాపైకి అట్లను దండయాత్రచేయుటకు మీరధి జేపించెదరా ?

ఈ అవును. వారును అంగ్లేయులకెద విదేశీయులే. వారితోగూడ తుదివరకు పోరాడెదము.

“ఎనిమిదియేనుగలు ఒకమనుష్యుని లాగును”

వైదికక్రింద చికాగో పోర్టుల అంతు యెఱుఱుమినకు అనుభూతిక సన్నికెట ప్రధానవ్యాసమున వాసెను. అవాధి నము యాక్రింది సాధారణోత్సవతో ప్రారంభమగును.

మానవులు పశుశ్రేణి, పాక్షికశ్రేణి, జాన్యజేమమున గూర్చి యెక్కువగ యోచించువారు, అంతర్వేదము మనుగులకు కిక్కిరిగ యోచించుకొందురు.

పోషిపోషు తిక్కనకుపోయి, అడివి మనుష్యులను జూచుపరికి, వారు తమ జాన్యజేమమును మారుచాలకు భయోద్వేగకరముగ జేసికొనుటకుల గమగొంతును. ఓంటికి కంగుతూక, ముక్కులు చెవులు కట్టించుకొనుట, దుశుల కొలకిగాజులు, మెతిపుకంగులు, యాకలు యెచ్చియును వైచేనములే.

వై ఉన్నతభావమున గల్గి అలోచించు సరికి యాపిచ్చు యంతమును బోవును.

ఒక గొప్పకావ్యప్రజ్ఞాని జూచినచో అయిన వికారంబున మనులను యావత్తేమను భరించుచుండును. అలంకారము అన్నియును బుట్టలోపల నుండును.

పిదప చిత్రపటముయొక్క వర్ణనమునను, అభిప్రాయప్రకటనమును గావించుటయెను.

యకరాజు త్రిటిమసామ్రాజ్యములో వివిధభాగములకు వెళ్లుచున్నాడు. అంత ఉద్దేశము మానవులు స్వభావసిద్ధముగ వనికొని గొడ్డనియు, రాజులనుజూడ పరమానందమును బొందెక రనియు గావచ్చును. ఆ ఉద్దేశముయొక్క పటుత్వము, యాస్వత్యకరాజ్యములో, యకరాజు కరస్పర్శనము గావించినపుడు, ప్రజాప్రభుత్వోద్దేశములు గల ప్రజలు భయముతోను సంతోషముతోను కంప మందింపును ప్రకటిత మయ్యెను.

ఈ మధ్య యకరాజు యిండియాకు వెళ్లెను. ఆ భాతజేతము అతేక సాధములతోను, ఆ మ పూర్వకములతోను, మతములతోను, జాతులతోను, విరాజిల్లుచుండును. అట్టి జేతములోని 20 కొట్ల కాశభతులును, పేలకొలది మైళ్లదూరము నందున్న మాంసము దిని, సారాయి త్రాగు కొలదియంది యింగ్లీషువారిచే పాలింపబడుచున్నార.

ఈజామ్ములో భారతజీవితవిషయము నొకవారిని యువరాజుమాచినటులను, అలోచించినటులను చిత్రకారుడు చూపుచున్నాడు.

ఈ యెనుగలకున, 8 యెనులు, ఒక్కొక్కటివైని ఒక్కొక్కమావటికు తలమీద కూర్చొనియుండ, వారియొక్క శక్తి బలముతో వెనుక నొక రజతకేటములో గూర్చొనిన ఒక్క వ్యక్తినిమాత్రము లాగుచున్నవి.

ఇదికూడ భారతచారిత్రములో అసియాచారిత్రములో, పేల కొలది వత్సరముల క్రింది విషయము జ్ఞప్తికి వచ్చును. అతెగ్గాండరు పర్షియాను జయించినపుడు, ప్రభువులు యుద్ధములో పోరాడు యెనుగలచే కేటములందు లాగబడుచున్నటుల గమగొనెను. అందువలన వారు గొప్పవార మైతిమని భావించెదరు. అతెగ్గాండరు యీ పోరాడు యెనుగలను ముభముగ నుక్కడంచెను.

కొలంబను ప్రయాణముమీద బయలుదేరినపుడు అసియాచిత్రకర్త లప్పటివారలు, యెనుగలచే లాగబడుచుండిరి. ఇప్పుడు అంగ్లేవేల్పుయవరాజు తనకొడియొక్క పోలితుల నాజేతములో జూచుటకు వెళ్లినపుడు ఒక భారతసంస్థానాధిపతు తలపాగాలో రక్తముమెరును, యెనిమిది యెనుగలచే నొకడంచెను.

పిదప ఆయన మిలిటరీవారలను చాల ప్రశ్నల నడిగెను. వారు ప్రస్తుతప్రభుత్వవిభానము వారుగ లేవనియు, వారలలో నయివ్వులు ప్రభు లే న నియు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

ప్రతి మీకు కాంగ్రెసులో నేలకేటి ?

ఈ కాంగ్రెసును గౌరవించుటను ప్రభుత్వము వాతే జేర్చిరి. మరాయవారము మేముప్రభుత్వపుత్రులమై వెళ్లగా, ఒరిస్సానువచ్చుదీయులలో బాటుల లగ్ని ఒడంబడికలో మమ్ములను వెలుపక పోవుటవలన, ఆచాక్కులను మేము కోరుటకు పిలువలే దనిరి. కావునమేము కాంగ్రెసులో జేరుట యుక్తమని తలందిరి.

ప్రతి మీరు వార్తాపత్రిక లేర్పెన జరిగెదరా ?

ఈ మేము చెందుషటికల తెప్పించుకొనెదము. వానిని చాల యుల్పాహముతో జదివెదము.

కేటములో లాగబడుచుండెను. ఒక్కవ్యక్తిని యెనిమిది యెనుగలు లాగుచుండెను. ఆయన పి. మహారాజు సంతతివాడు.

ఒక్కయేనుగు నూరుమంది వనమృగలను లాగగల్గును. పాపము అతెలివి తక్కువ మహారాజు యెనిమిది యెనుగలతో లాగించుకొనుట వలన నంబులు పేలతో సమానసాముఖ్యము వచ్చునని తలంచుచున్నాడు. అది భద్ర తెలివిగల్గువ. అయితే మా అమెరికా భనకంతులు 8 మంది తెద్రమనుష్యులను తాము భావము చేయుగడులలోను సావదులలోను నిలవజెట్టుకొనట కంటె తెలివిగల్గుకగారు.

అమెరికను సంపాదకుడు స్వదేశపు భాగ్యవంతులను వదలిపెట్టుటలేను.

అసంక్తాభాధితుడు తియెనుగలతో లాగించుకొనుటకు పరిమాసము జేయుచు మాలోనున్న వెనుకటి తెలివితక్కువనుగూడ జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుట యుక్తము.

కొందఱు 15 పేల జాలరుల భరిమజేయు మోటారులో వెళ్లుచు పేయిడాండల భరిమజేయు మోటారులో వెళ్లుచు 15 కొట్ల గొప్పవార మనియు, మోటారు అనే లేనివానికన్న 10 పేలెట్లు యెక్కువ ప్రాముఖ్యమైన వారమనియు తమ మనస్సులో నమ్మువారు యెంతమందిలేరు?

8 యెనుగలతో యెక్కువ వచ్చుననుకొనుటలోను, కేట గజ్జముల శక్తి గల 20 డి తా పట ము గల మోటారులో వెళ్లితే గొప్పయెనుగలవటకును భేదజేమియున లేదు.

తక్కువవచ్చునని తోడల బుట్టగా నన్న జియే. అసభ్యముఖ్యమైనది, ఫలితముల నిచ్చునది. ఇకనేదియును లాభము లేదు.

పిదప సంపాదకుడు భారతదేశపు మహారాజులను గూర్చి వ్రాసెను.

కొన్ని కేటాబులు క్రింద యీ స్వదేశసంస్థానాధిపతులు యెనుగల యందు విశ్వాసమును గల్గియుండెడివారు. వా గానే యున్నది విలసనగా యెనుగు శక్తికంతమైనది. కేటపుల ద్రోక్కి పేయును. అతెగ్గాండరు వచ్చి యీ యెనుగలను వెనుకకు దిక్కి వారి సయ్యమునే త్రొక్కునటుల జేయువరకును అది కేటపు సైన్యములనే ద్రోక్కిపేసెను. భారతమహారాజులు ఒక వివోదము. వారియెనుగలు ఒక వివోదము.

నేడున్న శక్తికేటపు దుర్బల మగును.

ఇప్పుడేరాజైనను యెనుగలతో యుద్ధముకు వెళ్లినేని ఆయన పాపము పోన్యాస్పదమగును. ఆయన యెనుగలు తుపాకిదెబ్బల గురియగును. ఆ భారత సంస్థానాధిపతులు ద్రోలతోను బానిసలతోను, అటలాడుటకు పోగమువార్లతోను, అధికములు యెనుగలు, ముక్కు గువానితోను పరిపాలించుట కప్పుటి కిని సత్తుల మనుకొనుచుండ, యెనుగో కొందఱు అధునికలు, పైలె తోలతో యూరోపు యాభాగ్యములను మంచుతో గప్పబడిన ద్వీపములో నుండి యోచించుచుండిరి.

ఇంగ్లాండులోని కొలదియంది మనుష్యులు మాత్రము యిండియాలోని కందలకొలది లక్షలమందిని పరిపాలించెదరు విలసనగా వారికి అలోచనగలదు. వీరికి అలోచనలేదు.

ఈ విషయము మహారాజులకు వెలియక ముందే, ఇంగ్లాండు యిండియాకు తమదిగ జేసికొనిరి. మహారాజులు అంబు ప్రభుత్వమును సహించి మొద్దులు లాగుండి యింగ్లాండుయొక్క అధికారముతో తమ సాధములలో నుండిరి.

సంపాదకుడు వ్యాస మంతయుచైన పిదప పి. యస్. అని యాక్రింది ముక్కులను ముఖ్యమైన వానిని వ్రాసెను.

పి. యస్. గత కేటాబులో రాజుల యెనుగలకు వ్యష్టాహర ముండుటకుగాను యిండియాలో వెంకమంది పిల్లులు జన్నము లేక వచ్చిపోయి ననుకొనెదరా?

అట్లునులేని పిల్లుల తండ్రులు తమ పిల్లలకు లేకుండ అవారమును యెనుగల కొనంగిరి. (మావరకా కెప్పుడ)

వెలసులభము ! ఫల మధికము !!

మోహిని తైలము

వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగ లాడించును. కేతులములు గల సీసా 1-కి అణా 0—12—0 మాత్రమే.

దంత చూర్ణము

వెల దబ్బీ 1-కి 0—2—0 ఈ భంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవించుచుండును. నోట దుర్గంధములేక యుండును.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

బి. సి. ఎస్. చర్చ

కర్నూలు వెజ్మిడ్డుగారి సంపూర్ణోపన్యాసము

లాయడుజార్జిగారి ప్రసంగమును తీవ్రముగ ఖండించుట

వింటర్ను ప్రభువుగారి సమాధానము

ప్రధానమంత్రి నీదిక మిట్టియుపన్యాస మొనగవని యొకరు ప్రకటించినారు. నాకు ఆశ్చర్యముగ నున్నది. భారతదేశమును గూర్చి యిది నూతనప్రకటనముగ నున్నది. ఆగస్టు 1917 నాటి ప్రకటనతో దీనిని సరిపోల్చుటకు చాలకష్టముగ నుండును. మన బాధ్యత నెప్పుటికిని భారతదేశమున కప్పగింపవలసి ఆతనుచెప్పెను. నేను వానినిగూర్చి విశేషముగ వాడేపని నేయలేదు. ఆతను సరిగానే చెప్పినాడు. చెప్పవలసివలెననియు భారతములకు గాని చేయు భార్యములకు గాని స్వదేశసంస్థానాధీశులును, వ్యవస్థలును ఎన్నడును తమ బాధ్యతను వదులుకొనరు. కాని ప్రధానమంత్రి యిట్టి ప్రామాణికమేమి? విధానము మారుననియు? భారతదేశమును అధినివేశరాజ్యములతో పాటుంచవలెననియు ఆతనియందేదేశము? కానడా అట్టివిధాన స్వపరిపాలనము గలిగియున్నట్లు భారతదేశమును దేశమును నుండవలెననియు? ఆగస్టు 1917 నాటి ప్రకటన యందేదేశము అదియే. వెంటనే కాకున్నను, పరమార్థమదియే. అనగా, మన బాధ్యతను వదులుకొనుటయేకదా? ఆత్మవిధానమునారక నేర్పరిచి నంతమాత్రమున నుపయోగ మేమి? తేపు భారతీయులు ఈయుపన్యాసమును చదివినపిమ్మట ఆతనియట్టి ప్రామాణికమేమో యని యాలోచించుకొందురు. గంభీరోపన్యాసములన్నియు వినుటకు మనోహరముగ నేయుండును. కాని యుపన్యాసమునందు చివర భాగమున నొకసంఘమును ఎన్నిటికిని కదల్చుటకులేదనియు ఆ సంఘము బి. సి. ఎస్. సంఘ మనియు ప్రధానమంత్రి ప్రతిపాదించెను. ప్రభుత్వమువారి సిద్ధాంత మిదియే. తేక చివరకు స్వపరిపాలనము నొసగువలెననియు? ఈరెంటికిని సమన్వయముగనుట యెట్లు? మన నిజోద్దేశ్య మేమి? తన ప్రభుత్వము తరువాత ఏమిదేదో ప్రభుత్వమును భారతదేశ బాధ్యతను వదులుకొని నిష్క్రమింపదని ఆతను చెప్పెను. లేదు. వదులుకొనము. కాని ఆతను తలంచుబాధ్యతను మేము తలంచు బాధ్యతను తారతమ్యము గలదు.

“మన బాధ్యత”

భారతదేశమునందు ప్రభావతీపు స్వపరిపాలనను స్థాపించుటయందు తోడ్పడుటయే మన బాధ్యతయని మేము తలంచుచుండుము. భారతదేశమున కట్టి స్వపరిపాలనము నొసంగల మామని నిరీక్షించుచుండుటయే మన బాధ్యత. భారతదేశము లోని సివిలుఉద్యోగులు గట్టివారు. వారిని ప్రశంసించుటలో నేనును ఎవరికిని వెనుదీయను. కాని స్వపరిపాలనము నొసగిన పిమ్మట కార్యవిధానమునందు మార్పులుగనే, పీఠి కట్టుండగలుగుదురు? ప్రస్తుత పు మాం పే గూ య మ్మ ఫ ర్మ సంస్కరణముల క్రింద నే, వారి కార్య సరణి మును జటివలె నుండుటలేదు. మునుపు వారు భారతదేశమునకు యజమానులు నుండిరి. క్రొత్తకానసభల కధికారము లభించుకొలది భారత సామ్రాజ్యకానసభకు సంపూర్ణస్వపరిపాలనము లభించుకొలది ఈదేశపు సివిలు సేవకులనలెనే అప్పటివారును కానసభల నిర్ణయములకు లోబడియుండవలసిగలుగుదురు. స్వపరిపాలనావిధానము అభివృద్ధి చెందుకొలది ఈమార్పు తప్పనిసరి యగును. తమ సంఘ (బి. సి. ఎస్) మద్దత్యమగుటకు తోడ్పడుటచేతనే వారు తమ మాతృదేశమునకు నేరనేయుచున్నామని భారతదేశములోని బ్రిటిషు ఉద్యోగులు తలంచి పనిచేయుచున్నారు. ఆమార్పు నులభముచేయవలెనని వారియందేదేశ్యము. నులముచేయుటయన, తమ్యుతాము పదభ్రష్టులజేసికొనుటయే.

బేదరింపు

చారిత్రాత్మకమగు 1917 ఆగస్టు వాగ్దానమునకు మనీ వెట్టుటయే గాక ద్వంద్వవిధానసంస్కరణములను రద్దు చేసెద ఘనియు ప్రధానమంత్రి బేదరించెను. అట్లు బేదరించుటకు కారణమేమో నాకు బోధపడినదికాదు. సంస్కరణములు పరిశు యని ఆతడు పలికెను. అది పరిశుయే కాని ఎట్టి సంకర్షణములలో గాని వానిని ఉపసంహరించుకొనుటకు వీలులేదు. నిరాకరణోద్యమ మూగిపోవచ్చుననియు నిరాకరణావలంబకులు కానసభల సాక్రమింప వచ్చు నను నపాయము నాతడు కనుగొని నట్లుదాహరించెను. వారు కానసభలకు వెల్లడిరనియే నేను విశ్వసించెదను. గాంధీ నాయకత్వమున కానసభలకు వెల్లడుండ నిరాకరించుటకునే వేరు శోచనీయమగు లోపము లేదని నేను తలంచుచుంటిని. వారు కానసభలలో నుండవలెను. వారు కానసభలలో నుండవలెనని నేనుకోరితిని. నిరాకరణోద్యమము కూలె నని వినుట సంతాపకరముగ.

ప్రధానమంత్రి:—సంతాపకరముగ నున్నదా?

కర్నూలు వెజ్మిడ్డు:—ఉన్న దనియే చెప్పవచ్చును.

ప్రధానమంత్రి:—ఆశ్చర్యమును సూచించెడివిధముగ తలయాడించెను.

కానసభలు

కర్నూలు, వెజ్మిడ్డు:—నిరాకరణోద్యమము భగ్నమయ్యెననియు, 1924 సంవత్సరమునందు జరిగెనే యొక్కలలో నేను విశ్వసించుచుండుటలు పొట్టాని కానసభలయందు ప్రవేశింతురని యు మ న మి ప వ్వు డు వి ం టి మి. ని రా కణా వ లం బు లు కా స న స భ ల లో ప్ర వేశించిన తరువాత ప్రభుత్వముతో తోడ్పడక ప్రతిఘటించుచుండిరని అపజయచిన్నముగ నుండును. ఈదేశములోని యన్ని పక్షములవారును ప్రభుత్వమునకు సహకార మొనగగలుగు వారును సహకారము నొసగెదరని విశ్వసించుచున్నాను. ప్రతిఘటనాపద్ధతి మనయాచారములకు విరుద్ధముగ నుండును. వారు ప్రభుత్వములో లీనమై పోవలెనని మనము కోరుటలేదు. కానసభలలో ఎదిరికత్తుగ నేర్పడి పనిచేసి చివరకు వారే ప్రభుత్వవ్యవస్థాపకవలెను. సామాన్యరాజ్యాంగవిధాన మిటీయననే నుండును. అది ప్రతిఘటనముగ నుండవచ్చును. ప్రభుత్వకోర్కెను నిరాకరించుట గ నుండవచ్చును. కాని ప్రజాపక్షపు ప్రభుత్వము నకు సరియైన మార్గము అదియే. వారు ఆనుభవమును ఆ విధముగనే బాగుగ సంపాదించుకొనగలుగుదురు. కాని ప్రధానమంత్రినే దొంగిలించుపన్యాసము విచిత్రముగ నున్నది. నిరాకరణావలంబులు కానసభల ప్రవేశించి ప్రస్తుతముండు ప్రభుత్వపక్షమునకు ప్రతిఘటనకు వారావలయు నేర్పరిచి ప్రతిఘటించుచుండినో, సంస్కరణముల విలువను తూడ్చికొనినట్లు నునదియో, అందువలన ఆ సంస్కరణములను రద్దుచేయవలసియందు ననియు ప్రధానమంత్రి బేదరించెను. ఆ బేదరింపు దురదృష్టకరముగ నున్నది. ఆ బేదరింపు నాచరణలో బెట్టుట దుస్సాధ్యమని నాతలంపు.

ఉపద్రవనీతి

కేండ్రిడ్జి కాంటిస్టెబులు (మాంటాగూగారు) భారత రాజ్యాంగ కా ర్యాల యాధిపతి క లే నం దు ను, క్రమాభివృద్ధిని వదలి బేదరింపుల విధానమునకు దిగుచున్నామని యని నాకు ఆశ్చర్యముగ నున్నది. బేదరింపులను, అధిగోళికారములకు దిగివయడల విధానించుచుండునలెనే భారతము నందును ఉపద్రవనీతి యేర్పడును. మన పరమార్థము స్పష్టముగ నుండునట్లు చూడవలెను. అధినివేశరాజ్యముల స్వపరిపాలన ఒకవేళ ప్రస్తుత సివిలుసర్వీసువారి యధికారమును కొంతవరకు క్షింపినను ఆస్వపరిపాలనావిధానము నొసగుటయే పరమార్థముగ భారత రాజ్యాంగమంత్రియు ప్రధానమంత్రియు పరిగణించుచుండునట్లు ల జా చు ట మ న క ర్త వ్య ము. ఈచర్యను ప్రవేశపెట్టుటయే పారబాటని నేను తలంచుచున్నాను. భారతరాజ్యాంగాభివృద్ధి కంతటికిని మోసముగలిగించెడి యిట్టియుపన్యాసములకన్న వేరువిధముల సివిలుసర్వీసువారికి సాయ మొసగవచ్చును. ఇట్టియుపన్యాసములు సివిలుసర్వీసు వారికి మునుపటికన్న వ్యయము సధికముగ చేకూర్చవచ్చుననియే తోచుచున్నది. ట్రిక్లెన్డాను సభ్యుడు (రీ బాయిస్సును హిట్సుగారు) ఒకసగియుపన్యాసము అందుల కెంతయే తోడ్పడుచున్నది.

వైరభావము

ఆయుపన్యాసములు భారతదేశములో ప్రతిదేశభాషా ప్రతీకయు ప్రకటించును. గా. సభ్యుని ప్రతాపమును వెలిబుచ్చుటకుగాక ఆంగ్లేయసభ్యు లేవిధముగ తమదేశమునెడల వైరభావము గలిగియున్నారో నిదర్శనముగ జూపుట కిట్లు ప్రకటించును. అతివాదు లీ విధముగ పురికొల్పుచున్నారు. భారతప్రతీకలను నేను పలుమారు చూచుచుండును. కాబట్టి నాకు బాగుగ తెలియును. ఆంగ్లేయులకు భారతీయులకును ముందు మనస్ఫూర్ణ బోగొట్ట ప్రయత్నించెడి కాబోంట్ల నే భారతీయు లధికముగ ద్వేషించు రరి గా. సభ్యునికి తెలిసి యుండదు.

సంకుచితదృష్టి

నేను ముఖ్యముగ మిమ్ముగమనింపుమని కోరెడి విషయము మరియొకటిగలదు. సివిలు సర్వీసు నెప్పుడును అప్పటి పాల్వేయగూడదని మొదటి రెండు ఉపన్యాసముల సారాంశముగ నుండెను. కాని మహర్షి మొంటునందు చర్చించునపుడు జాగ్రత్తగ మాటలాడుట యొక్కముగ నుండును. సివిలుసర్వీసు నెట్లు అప్పటిపాల్వేయగూడదని యెంచితిమో అట్లే భారతీయులను సహితము అప్పటి పాల్వేయగూడదని తలంచిన బాగుగ నుండెడిది. ఈచర్యయందును, వెనుక జరిగిన చర్యయందును, నాయుపన్యాసమును బివల్లు అట్లెందు గా? సభ్యుని (బెన్సన్) గారి యుపన్యాసము తప్పు మిగిలినవన్నియు భారతదేశము లోని సివిలుసర్వీసును గూర్చినవిగ నే యుండెను. కామన్వెనభ కట్టి భోరణి తగియుండలేదు. ఈ కామన్వెనభ కది తగియుండలేదు. సివిలు సర్వీసు దేశమునుబట్టి యుండునుగాని దేశము సివిలు సర్వీసునుబట్టి యుండదు. ఈ రెండు చర్యలవలన మనము భారతదేశములోని యాంగ్లేయుల చేయమునే యధికముగ గమనించుచుంటి మను నభిప్రాయము! భారతమునందు న్యాపించునేమో యని నాకు భయముగ నున్నది. అట్టివానికి మన మత కాతము లని యరాదు. ఈ సభలో సట్టిసంకుచితదృష్టి యుండవచ్చును. కాని మాలేబరు పక్షము వారికి భారతదేశము నెడల విశాలమైన దృష్టిలదు భారతదేశము ప్రపంచమునందు స్వపరిపాలనాల్లిగి సమాన్యోపన్యాసము నాకమించుకొనవలెననియే మా నిజోద్దేశ్యము.

వింటర్ను ప్రభువు

సంస్కరణములు - పరిశు.

భారతరాజ్యాంగ సహాయుత్రియు మార్గము కాంటి సభ్యులనుగను వింటర్ను ప్రభువు ఈ విధముగ నుపన్యసించెను. ప్రధానమంత్రికై కర్నూలు వెజ్మిడ్డుమోపిన నెపమునకు సర్. డి. మెక్లిన్ గారు సమాధాన మొసంగిరి. (లాయడు జార్జి గారు-వినుడు, వినుడని యరచిరి) ఒకగొప్ప పరిశుయని అంగీకరింపబడిన వాని సాధక బాధకముల నే ప్రధానమంత్రిగారు తెలిపిరి. (లాయడుజార్జి గారు అంగీకార మునన మగునట్లు తలయాడించిరి) సంస్కరణవిధానము పరిశుకాదని 1919 యందుగాని 1917 నందుగాని ఎవరును సూచించియుండలేదు ప్రధానమంత్రి యుపన్యాసమును బేదరింపని పేర్కొనుట పోకిరితనముతో గూడిన యారోపణగ నున్నది (వినుడు, వినుడు). ఇట్టి యారోపణలవలన భారతదేశమునందు గొప్ప యల జడికలుగవచ్చును. నామిత్రుడగు రాజ్యాంగ మంత్రి కక్షమున నట్టి యారోపణను నేను ఖండించుచున్నాను. బ్రిటిషు భారతజాతులకు మైత్రి యుండవలెనని తలంచుటకు మారుగ రెండుజాతులకును వైరముండవలెననియే కర్నూలు వెజ్మిడ్డుగారి యభిప్రాయముగ నుండినట్లు స్పష్టమవుచున్నది. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారి కవలంబించిన విధానము వేరవిధముగ నున్నది. వారు ఎప్పుడును సహకారము నవేక్షించుచుండిరి. చాలవరకు అట్టి సహకారమును పొందిరి. కాని కర్నూలు వెజ్మిడ్డు గారి యుపన్యాసము ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములకు సహాయపడకుండుటయేగాక వారి ప్రయత్నములవలన గలుగు ఫలితముల కడ్డుపడుటకు తోడ్పడుచున్నది. రాజ్యాంగ విధానసామగ్రిని మనము భారతమున కొసంగితిమి. ఆసామగ్రి నుపయోగించి భారతమునెడల (బ్రిటిషు వారి సద్భావమును భారతీయులే సంపాదించుకొనవలెను. (వినుడు, వినుడు) ఈసామగ్రిని యుపయోగించి సద్భావమును చేపట్టుటకు భారతదేశము తనకేక్రిని ప్రదర్శించవలసియుండును. భారతదేశ మీ పని నే యప్పుడు పూనుకొనినది. ఈకార్యచరణయందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును భారత రాజ్యాంగమంత్రిగారును కత్తికొలది సాయపడుదురు. కాని అందులకు కర్నూలు వెజ్మిడ్డుగారి యుపన్యాసము సాయపడుటలేదు. (కరతాశక్త్యులు.)

[సర్. డబ్ల్యు బాయిస్సునుహిట్సుగా రొసగిన యుపన్యాసము రేపటిప్రతీకయందు ప్రకటింపబడును.]

ఒక సవరణ

అహోబలరావుగారు కాదు-ప్రకాశంగారు
నిన్నను బందరునుండి వచ్చిన తలెలివాత్తను చాక్లరు ఆహోబలరావుగారు పంపినట్లు తారబాటున ప్రకటింపబడినది. టాంగుటూరి ప్రకాశంగారు బందరులో ఆహోబలరావుగారి తావున నుండి పంపిరి.

యంగుయిండియా సంపాద కాభిప్రాయములు

త్యాగ సంసిద్ధత

పంజాబు కాశనపథలో ఆధికసభ్యుడు గావించిన యువతమును విచారించిన పిరప గురుద్యారకమిటీ కార్యదర్శి యిటుల వ్రాయుచున్నాడు:-

"ఇంతవఱకును సిక్కుజాతివారనుభవించుచుండిన కష్టములను బరిక్షింప ను అధికారాలయమునను నేమియును కలిగింపలేదు. దుష్టకాశనములు మూర్ఖులైన వానివలననే మంచి వివరములు త్యాగ మెప్పుడును అవసరమే. సిక్కులు నాలుగు సార్లు మహాత్యాగమును గనుబరచినను ప్రభుత్వములలో చతుల మానస మేమాత్రమును పునర్వ్రతము జెందలేదు. సిక్కుల ప్రాచుర్య విదవహారి త్యాగము జేయుటకు సంసిద్ధులుగ నుండినట్లు కాల మాన్యు మైతలు గానించుచున్నది. సంస్కరణోద్యమము సజీవముతో నుండుటకు సంరంభము జేయుచుండ వలెననిది. అందువలన దుష్టకాశనములు నిరుత్సాహములై సిక్కుల పరిత్రాభములు పతితములు గావించునట్లుల కక్షింపబడును."

మహామృదీయులు-గోహత్య

హిందువుల భావమును గౌరవించుచు, గోహత్యదీయులు బుక్రీదుపంజాగ సమయమున ఆవులను బలి యియ్యగూడదని కోరువారికి యీ విషయములో మహామృదీయులకు గల సత్తవిశ్వాసము తెలియుటలేదు. ప్రతివత్సరమును బుక్రీదుపండుగప్పుడు జేయుచున్నా శ్రీ పుణ్య, శివుల లాగ్నీకర్మకి ఒక మేకచౌష్ఠన మహామృదీయులు బలి నీయవలయును. ఆవునుగాని యెద్దునుగాని బలియిచ్చిచేసి అది యేడు మేకలకు సమానమని వాడు తలంపెనని, ఇట్లు జేయుట వలన బలి జేయుటయుల ఖర్చు చాలవలె తగ్గిపోవును. రెండుమాడు కుటుంబము లేక మై యెద్దుల కోర్కెగ్గ యెద్దుల బలియిచ్చెదగ. ఎద్దులనుగాని, ఆవులను గాని బలియిచ్చుట మానిరేసి, బలి వారైననుచాలఖర్చుబడి యేడురెట్లు మేకలతో గొట్టెనో బలి యియ్యవలసియుండును. ప్రతిహిందువును తనవలెభావముల గౌరవించుకొనుచు యితరులవిషయమై గూడ తెలిసికొనవలయును. అప్పుడు, కొన్నిచోట్ల యిహిందూ మహామృదీయమైత్రీ కను గొనుటయేల కష్టమాయినో తెలిసికొన గలుగుము. ఈకష్టములను వెలసికొంటిమేని, కొన్నికొన్ని చోట్ల మహామృదీయులు కొండలు హిందువులయెడ గౌరవముతో గోహత్యను బుక్రీదుపండుగప్పుడు మేకలకు బలియిచ్చుటకు నిశ్చయించుకొని గావించిన త్యాగమును భీతియనగల్గు చును. ఇన్నియమై మూర్ఖుగలుగని చోట్లలో గూడ ఆవులకుబడులు యెద్దులబలియాయుడు చున్నచని బాధక ముందుకొనవలయును. దీక్షిలో సంరత్నమునకు బలియియ్యబడు యెద్దు, ఆవులకంఖ్య 900 నుండి 300 కి తగ్గిపోయెనని డాక్టరు అన్నాగి గారు గాకు జెప్పచున్నారు. ఈమప్పదిగూడ కారణములతో జేనివారిచే బలియియ్యబడుచున్నది.

హిందూ దేవాలయములలో స్వేచ్ఛలుపోలీసుల నుంచుట పరకరావశ్యక యనువాదు యంగుయిండియా పత్రిక కిటుల వ్రాయుచున్నాడు:-

"నేను పంజాబు అధికపోలీసునియావక విచారణసంఘములో నొకసభ్యుడను. అన్యుతనరంజిల్లాలో ఆ అధిక పోలీసుల నియమించిన తావులకు నేను వెళ్ళుచుంటిని. మేము జూలై 28 కి తేదీని అన్యుతనరంజిల్లా నాగజేరితిమి. మరునాడు విచారణ సభయమున అగ్రామములో అధికపోలీసులు హిందుదేవాలయమునందుంచ బడి రని తెలిసెను. ప్రభుత్వము వారు ప్రజల మతభక్తిములతో సంబంధము గలుగజేసికొనక స్వతంత్రము నిచ్చెదమనిజేసిన ప్రకటనముజూడ యిది అశ్చర్యకరముగ నుండెను.

నేను యాకధనమును సమూహికపోలీసి కాని నేనును, విచారణ సంఘాధ్యక్షులగు భాగత్ మోరీలాలుగారును, ఆహ్వానితులకు జూడవెళ్ళిగా అంతయునిజముగ గానించెను. మేముచటికివెళ్ళి సీహవ్యారమున బ్రవేశించు సమితికి ఒక కాన్స్టేబిలు మంగలివాడిచే తీవరము జేయించుకొనుచుండెను. మరియొకడు హుక్కా త్రాగుచుండెను. ముందు పోగా కొంత ఖాళీస్థలముండెను. తుడిచిపక్కను దేవాలయముండెను. దేవాలయ ద్వారమును తెరువగా విగ్రహములుపూజా ద్రవ్యములును సరిగ నేయండెను. దానినిబట్టి దేవాలయము మామూలుస్థితిలోనుండి నిత్యమును అర్చనము జరుగుచు ప్రజలు వచ్చుచుండినది తెలిసెను. ఇట్టిపరిస్థితులతో దేవాలయమునందు పోలీసులనుంచుట ప్రజలమతభక్తిములతో జోర్యము కలుగజేసికొనుటే యచుచున్నది. అచట పోలీసువారు యెడగా శ్రీమై గుడిలోనికి వెళ్ళిచాలరు. ఇంతియగాక అప్రత్యేక పోలీసు దళములో చాలమందిమహామృదీయులుండిరి. వారు మాంసము వండుకొనుచు తినుచుండెరు. అందువలన దేవాలయముయొక్క పవిత్రత భంగపడును. అది నిజముగ పవిత్రమాననము. ప్రభుత్వపకటనలకు విరుద్ధమైన కార్యము.

పోర్టు సెంటు జార్జిగ జెటు

మంగళవారము 22 ఆగస్టు

జిల్లికు డిపార్టుమెంటు

రెవిన్యూ బోర్డులో లాండు రెవిన్యూ సెటిల్మెంటు కార్యదర్శిగ యన్. వాడునవర్తు గారు నియమింపబడిరి.

లా డిపార్టుమెంటు

కందుల బుద్ధిసోమన్న కెట్టిగారు, ఛార్జును ఆల్బర్టు కెర్ గారు విశాఖపట్నంలో జెందిమాజిస్ట్రేటులుగ నియమింపబడిరి.

జి. పి. వెంకటరావుకాశ్రీగారు చిత్రావతిపట్టణాధికారి క్లర్కు నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధికాభి

హెచ్. సి. బెన్నెటుగారు అటలీకాభి కాన్స్టేబులుగ నియమింపబడిరి.

యం. అనంతరామయ్యరావుగారు వెలిరినరికాలేడిలో సహాయ ప్రభావోపాధ్యాయులుగ నియమింపబడిరి.

జిల్లాబోర్డులు

వి. చింతిన్మిశ్రను, యం నా. పుగార్లు కర్నూలుజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింప బడిరి.

తాలూకాబోర్డులు

శ్రీరాజావెలగోటి సర్వజ్ఞమూర్త్యు యాచేంద్రుల వారు ఒహదరుగారు వెంకటగిరితాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

పి. వి. నారాయణరావునాయుడుగారు బరంపురం తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

ఉప్పలపాటి సూర్యనారాయణ రాజుగారు, సి. కామయ్యగారు శ్రీశ్రీపురతాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

శ్రీమాక రామకృష్ణ గంటాయలు మహాశయోగారు శ్రీశ్రీపురతాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులు ఎన్నుకొబడిరి.

వెంకట కృష్ణమూచారి చిల్లబోగయ్యకెట్టిగారు తిరుపతి మునిసిపాలిటీ సభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

పశ్చిమవర్గు

అస్తిసెంటు ఎక్జిక్యూటివు ఇంజనీరు ఇ. ఇ. మెరియిటు గారు గోదావరి హెడ్ మర్చుండిజనుకు మార్చబడిరి.

అస్తిసెంటు ఇంజనీరు యం. బి కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు గోదావరిజిల్లా దుమ్మనూడెం సబ్ డివిజనుకు మార్చబడిరి.

రావుసాహెబు వి. వెంకటనారాయణరావుల శర్మ గారు గోదావరిజిల్లా కూనవరంసబ్ డివిజనుకు మార్చబడిరి.

ఆర్. సురభికాథంగారు పశ్చిమ కృష్ణా డివిజనుకు, యం సుజితరావుగారు పశ్చిమ గోదావరి డివిజనుకు మార్చబడిరి.

కై ద్య కాల.

పి. వి. చెరియనగారు మద్రాసు జే న ర లు హా సి టులులో జేసలుద్యూటి చేయ నియమింపబడిరి.

పోలీసు కాభి

పోలీసుడిప్యూటిసూపరింటెండెంట్ జేకు ఆల్బులుభాద రసాహెబు బహదరుగారు ఏజెన్సీ డివిజను సువరా సబ్ డివి జనుకును, బొల్లెమిస్తా అలీఖాన్ సాహెబు బహదరుగారు జయ్యలనదుగు సబ్ డివిజనుకును, కె. యన్. రాజగోపాల ఆగ్యంగారు కడపకును, వి. రామచంద్రయ్యగారు టెల్లూ రికి నిమార్చబడిరి.

పొల్లపొయింటుద్దగ రేవును నిర్మాణము జేయుటకు వీలగునో లేదో చూచుటకు సభవారు 10000 రూపయలను ఇచ్చుట కంగీకరించిరి. ఈపనికై కార్పరేటుగారు నియమింప బడిరి.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఆగస్టు 24-వ తేది గురువారము.

(1) ధాన్యములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include rice (1-3), wheat, and other grains.

(2) పప్పు ధాన్యములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include various pulses and grains.

(3) నూనె వస్తువులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include oil, ghee, and other food items.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include various small items and household goods.

(5) ఇనుము

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include iron and steel items.

(6) లోహములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include various metals and alloys.

(7) రంగులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include various dyes and pigments.

ఈస్టిండియన్ ప్రెస్సుపెన్సికనులరులై ల్లే మ్యానేజిమెంటును కంపెనీ కలెక్టర్లు ముగిసిన పిదప ప్రభుత్వమువారి చేయవలెననియ, 10 నంది కపులకు మించ వుండగ అధికార అధికారసభ్యులను నియమించి సగముచుండిని భారత సభ్యుల నేర్పాటు జేయవలె నని ప్రజల తపయోగ పడునటుల స్టేటు మేన్యేజిమెంటులో ఉన్న ఏజంటులో సం బంధము ఉండవలెను. వీరికి చట్టనిర్మాణముతో గూడుకొన్న అధికారము నీయవలెను. అని సంయుక్తపరగణాల పార్లమెంటుకు సుభమువారు కాకతూరులో జరుగుచుగ సమాజోమై తీర్మానించిరి.

Advertisement for 'Chalagangadhar Teluk Mahatragandi' featuring three circular portraits of men and text in Telugu describing their contributions and the organization's goals.

దేశీయ వార్తలు

గాంధీ మహాత్ముని వర్ధంతి

వనజీవనుకృతిక సూచనలు-దేశీయు లనుసరింపవలసిన విధులు

దేశ బంధు వాసు గారు

వాసు గారు విధ్ధ యించిన విధానము-వంగి రాష్ట్ర సభ వా రామోదించుట

చెన్న పురి హైకోర్టు

న్యాయవాదుల సమాధానమును న్యాయమూర్తు లంగీకరింపకపోవుట

గాంధీ మహాత్ముని ప్రశంస

నెల్లూరులో వాక్తరు జోన్నగారు పవనస్మించుట

సన్యాసులు రాజకీయములు

శారదాపీఠ శంకరాచార్యస్వామి ఉపన్యాసము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘము-గాజుమండ్రీలో సభ నిర్వహించుట-తీర్మానములు

కాంగ్రెసు భావికర్తవ్యము

దేశ బంధు చిత్తరంగరామ గారు

వాక్యాలీ తీర్మానములను బలపరచుట

ముందు జరుగవలసిన కాంగ్రెసు పనిని గూర్చి దేశ బంధు చిత్తరంగరామ గారు విధానమును వ్రాసి వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభకు సూచించుటకు పంపిరి. అయ్యది వాక్యాలీ తీర్మానమునే ఆను సరించియున్నది. ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాపనాంశమువారి కసార్దును మోచిన పిమ్మట రాజకీయస్థితిగూర్చి అనతి ప్రాయమున దాను గారు వెల్లడించెదరు. ఆంధ్రపరిషత్తులము గయలో జరుగు దేశీయ మహాసభ వారిచేతనే నిర్వహింపబడవలెను గాని యీలోగా ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ వాక్యాలీ పరచవలెనని దాను గారు తెలిపిరి.

దాను గారి విధానము

కాంగ్రెసు విధాన వివరణమున కొంత మార్పుకడ ముందే "దేశీయులను మునుపటి దానిని దేశీయ మహాసభ వారి చేతులలో గాని స్థానిక సంఘ సంఘాల చేతులలో వదిలివేయవలెను. అంతరంగిక వాక్యాలీ తీర్మానముల ప్రకారమే దేశీయులు నియమమున నేత నేత చేయవలెను. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారు స్వదేశీ, అంతర్నిధి, కాంగ్రెసు ఉభయము, జాతీయ విద్యా కాలము, మహాత్ముని వ్యాపారములు, సంఘ సేవ, సంవత్సరముల లో మోక్షమును మున్నగు వానిని గూర్చి క్రద్ధంపింపవలెను.

స్వ దేశీ

భక్తరులును వర్తకసభల నేయించుటకు నే నంగీకరిం పు. మన దేశీయ ప్రజలకు స్వయంకృత పరిపాలన సర్వమును సమ గూర్చి కొనసాగి యుండవలె ననవలెను ముఖ్యము. ఇది చాలకష్టమగు గాని కష్టముభ్యుపాస మనములొక్కటే మన విని యెఱుంగి పని చేయవలెను. కొన్ని కుటుంబములైన చక్రవర్తులు లకు బాధించుముగానె దెడ్డ దెడ్డ పాత్రలను నేర్పరుముట లాభ కరము కాదు. అట్టి పాత్రలను నేర్పరుముట దీర్ఘకాలమునకు ముగ దృష్టికిని ఫలితము కాలాలను. ప్రస్తుతముట్టి పాత్రలను నేర్పరుచు కొలగుట నీలమేయిన వాడవలె గొప్ప అర్థకము కలుగును. దానిని తొలగించుట అసాధ్యమగును. వాక్యాలీ తీర్మానము లుగా వివరింపబడి తీరిని కాంతియునుగా మోసము తెలుపడ విశ్రయనీకరము చేయుచు పరము పనిచేయవలెను. అట్టిపనిని కాంగ్రెసు ప్రతిపదముగా తీరిని ప్రారంభించి గాన వారు దానిని ముగించుట సాగింపవలెను.

తీలకర్త

ప్రతిపదములను అధికారములను ప్రవృత్తమును ముగించవలెను. మోసగాంధు కానివారి నే అంగులకు నిను మింపవలెను. తీలకర్తకి సామ్యము క్షీకరించు విషయమున కివాక్యాలి తెవ్వరునుగాడ సంధింపవలెను.

కాంగ్రెసు సభ్యులు

ఈ వాడుకు నెలలలోను కనీసము 5 లక్షలమంది ప్రతి వంగరాష్ట్రీయున కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేర్పవలెను. అందులకు సర్వప్రయత్నముల నొనరింపవలెను.

పాత కాలము, మంచాయతీలు

దేశీయ మహాసభకు మామూలము యిపుడున్న జాతీ యపాతకాలము కళాకాలము సాగింపవలెను. మంచాయతీల మూలమున వివాదములను పరిష్కరించుటకు మెంటు ప్రారం భించి క్రమంగా పరిచేయవలెను.

సంఘ సేవ

నిప్పు జాతులను గుర్చి వెంటనే పనిచేయవలెను. ఇందుల కేర్పరుపబడిన ఉపసంఘముల 4 నెలలలో జరుగవలసిన పనిని నిర్వహించవలెను. విధానమును మార్పుటకు ఆఖిలభారత సంఘము వారి కి కనకాశము కలదు గాని మరీ 4 నెలలలో మహాసభ జరుగ నన్న ప్రయత్నములను తెవ్వరు ను చేయవలెను నేను తెలుపెదను.

మండలములలో నధికదీర్చు

మండల కాంగ్రెసు సంఘము లిప్పుడుకంటె మెచ్చు దీక్షతో పనిచేయవలెను. ప్రతిపదమునందును వారు స్వయ ముగ పని ప్రారంభించవలెను. రాష్ట్రీయ సంఘము వారు మండల సంఘముల పనుల కధ్యంతరము కలిసింపబడుదు రాష్ట్రీయ సంఘము సామ్యమై పనిచేయుట నలవా నియ్యవలెను నేగాని అజ్ఞుల నియ్యవలెను. ప్రస్తుత పరిస్థితులను గూర్చి వాటిని ప్రాయమును తెలుపవలెనని పలువురు మిత్రులు కోరిరి. అట్టి ల్లంఘన విచారణ సంఘము వారి నివేదికము ప్రకటింపబడుతుండ నే నట్లు తెలుపుట సము చితముగాదు. కాన రాజీవు ఆఖిలభారత స్థానిక సంఘాలలో కా జిల్లా ప్రాయములను తెలిపెదను. అని దాను గారు వ్రాసిరి. దాను గారి విధానమును యథాతీతముగ వంగరాష్ట్రీ సంఘము వా రామోదించిరి. (పు)

* * *

సంఘ మైదరాబాదు హిందూ పత్రిక

క్రొత్త సంపాదకుడు

ఈ పత్రిక సంపాదకు లేర్పరు యిదివరకు కారా గ్యముల కంపటికి. ఇప్పుడు ఎనిమిదవవారిని పరిమానము గారు సంపాదకుడుగా నిలచి ఉద్యోగులకు తెలిపిరి.

* * *

ఒకలవహాయవాది యుమానది

కారాగృహ విముక్తి

కరాచిలో మంజులలు భవతిరాయుగా రను అసహాయ వాది యువరాజు గారు వచ్చివున్న 2000 బహిష్కరణసభలో రాజద్రోహగీతమును పాడెను అతనిపయ క్రి. ప్రా. కోసు 108 క్రింద కేసుచేసి కేటించిరి. ఇప్పుడతడు తూహనని నిచ్చెనుగానె చదివేసిరి. అతడు సహాయోద్యమమునుగాడ వదలెనని వ్రాసి యిచ్చెను.

* * *

సుక్రూరు పురమండలము

నాయకుల పటములు

సుక్రూరు పురమండలమున గాంధీ, అనిబేదరులు, బి. అయ్యగార్ల పటముల నుండవలె నను సూచన గూర్చి ఆమోదించుటకు సుక్రూరు మున్సిసిపలు సంఘసభ జరుగును.

గాంధీ మహాత్ముని మహిమ

నెల్లూరులో వాక్తరు జోన్నగారు

వాక్తరు స్వామి వ్రాస్తూ గాంధీ మహాత్ముని మహిమను వెల్లడించుచు వారముగోళా బంధు "విశ్వక్రీస్తు - ప్రస్తుతస్థితి" "సమాధానము సాధ్యము" "క్రీస్తు-కర్మ" "నేపావనము-భారత మతయార్జు" మున్నగు విషయములను గూర్చి జోన్నగారు లక్షణస్వామి పురమండలమున గంభీరోపన్యాసముల నొనరిరి. వేలకొలది ప్రజలు నెల్లూరుండి ఆయన యుపన్యాసములను మరీపాక్షిక కామందరికీ మేలేదు. గర్వ తీనామంస్యమే గాని తించినది. జోన్నగారు రాజకీయములను గూర్చి మాటలాడవలెనని వారి "గాంధీ మహాత్ముడు మహాసభాపురుష. భౌతికంగాను భావికాముగ నున్నట్టి ప్రాణముగ నున్న మహా. ప్రపంచమున కంతకుల గురుస్థానమును కమించి మహా మూర్ఖమున నడిపించెను. నేను గాంధీ మహాత్ముని సమ్యాప్తిని శ్రద్ధా గ్రహణముననుదీర్చించి చాలసేపు ముచ్చటించితిని" అని జోన్న గారు చెప్పిరి. 20వ తేదీ ఆదివారమునాడు జోన్నగారు ఆమెరి కను మిషనులలో మరీభోధ చేసిరి. "ప్రస్తుతోద్యమము (అవసాహోద్యమము) తో నెత్కొనండి ఏకీభరింపకు పోక మృత్యు గాని మహాసభాదేవతను మహాపురుషుడు నగు గాంధీ మహాత్ముని సాయకర్తవ్యము క్రిందను ఆత్మీయ బాధకరమును ప్రేరణవలనను యామద్వయమువలన ప్రేరణ పరిస్థితిగాంచి ములు మరల ఆనుష్ఠేయము లగుట కిట్టిని చివరి. గాంధీ మహా త్ముడు స్థలముల ఆనవాలునాయకుల చేత వ్రాసిన లేఖను "నేను వారికి మాపుటకు నలలు పోక హిందూ దేవాలయాలలో మన కేసుపర్యసించుటకు వాక్యాలి అధ్యంతరమును చేపట్టవలెనని సంతోషపూర్వకముగ నంగీకరించిరి. ఈ ఉద్యమములను నిరంతరము లగు లాభము లేవియును కలుగవని కొందరని సాహసించుచు న్నను యిట్టిపరమత సహనము చేరివలన నే తిరిగి దని యొప్పు కొనక తిప్పదని" జోన్నగారు నడిపిరి. (పు)

* * *

సన్యాసులు-రాజకీయములు

శారదాపీఠ శంకరాచార్యస్వామిలవారు

శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యస్వామిలవారు (కాలదా సీతమ్మ) గాంధీ కష్టపడినమున కలకత్తాలో మరణించిరి. "నేను రాజకీయములలో కష్టించుకొనుటనుగూర్చి నిరసకవిషయ ములతో సన్యాసుల కేమి పని అని కొందరు విచారాత్మమును కొంద రజ్ఞానమును ఆక్షేపించుచున్నారని ఎటులైన వారికి మతమున నేమో బోధపడలేదనుట నిశ్చయ ము. భర్తృగును పదమును మతవిషయములకు హించువు యద యోగించుచున్నారు. భర్తృత్వము గహనము. దానిని కరిగా నె వ్వయను నిశ్చయించి వ్యాఖ్య యొక్కజాలరు భర్తృత్వమును పా ర్వాత్యభావలలో కరిగి వివరింప వలకాశము లేదు. సుగుణసం పద, మతము అయినవి కరియగు ప్రతిపదములుకావు వైవస్వప్తి నెయ్యది రక్షించి ఉద్ధరించునో అదియేభర్తృము. విశ్వవిషయము లన్నియును భర్తృమున విమిశియున్నవి. పార్వాత్యులీత్యమును గణి గ్రహించజాలరు. భర్తృము నేదములకు మూలము. నేదము లలో సృష్టి అందుగల సర్వవిషయముల జ్ఞానము నిమిది యు న్నది. ఆయన శ్వేతముగాడ నేదములందొకభాగము. ఆయన శ్వే దము జోగములను, నివారణమును విశిష్టముగూర్చి బోధించును. భనుశ్వేదముగాడ నేదములలో నొకభాగము. దానియందు నేనల విశ్వామునుగూర్చి వివరింపబడినది. అటులే నేదములందు రాజకీయములు గూడ నిమిది యు న్నవి. పాలిత పా లకులవిధులు నేదములలో పూర్తిగా వివరింపబడినది. పిరలక్షణ ములు వివరింపబడినది గాన నేదములలో రాజకీయములుగూడ ముఖ్యంతర్యాగముని స్పష్టమగుచున్నది. మానవుడుచేసినట్టియు చేయవలసినట్టి సర్వకార్యములు భర్తృమే అగును. "వాసేతు మీ దను వాచి రామము ప్రకారమును ప్ర పంచమున జరుగుకార్యము లన్నియును భర్తృమే" అని భగవద్గీత లలో శ్రీకృష్ణభగవానుడే వివరించెను. ఇప్పుడు మాతృదేశోద గణము భారతీయుల కందరికిని ముఖ్యకర్తవ్యము. కాన నేని సన్యాసిని నేను మార్చదేశసేవ చేయుట సామఖ్యభర్తృమే అని స్వాములవారు నడిపిరి. (భారతమిత్ర).

* * *

లారా నా ఆనవాలువాదులు

లారా నా ఆనవాలువాదులలో 4 గురిపయి 108 క్రింద కేసుచేసిరి. ఇద్దరికి ఛరి 12 నెలలు కరివలెను. వేరి. కేక్కిన యిద్దరికేను యికముందు విచారణ జరుగును.

ఆంధ్రపత్రిక

1922-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 24-వ తేది

గురువారము

వ్యర్థప్రయత్నము

దీని వ్యర్థము నూడదేకీ, తేనియర్థమును లాయడు జాగ్జీగారి యుపన్యాసమున కారోపించుట వ్యర్థప్రయత్నమని, ఇప్పుడు చేసినసంపూర్ణోపన్యాసముల గాంచిన విధితమగును. కలనల్ వెడ్జిప్రభుగారు పొరబడిరని ఎంచినను, హిందూదేశ రాజ్యాంగ సహాయకార్యదర్శి యగు వికటరుటను ప్రభువుగారి ప్రసంగము సయితము, లాయడు జాగ్జీగారి ప్రతిపాదనములను సమర్థింపలేకపోయెను. సంస్కరణములు పరీక్షయను సంగతి నిజమగునా కాదా? ఈసంగతినిగూర్చి ముచ్చటించుచు పరీక్షకు సామాన్యార్థమును గ్రహింపగూడదని తెలుపుటకు రీడింగు ప్రభువుగారు తంటాలుపడిరి గాని, వారి హెచ్చరిక సకారణముగ దోపలేదు. లాయడు జాగ్జీగారు పరీక్షయను పదమును సామాన్యార్థము లోనే వాడి రనుట స్పష్టము. ఏలనన, బాధ్యతా యుతప్రభుత్వస్థానము హిందూదేశమున కనుకూలించునను నమ్మకము లాయడు జాగ్జీగారికి లేదని, వారి వాక్యములు స్పష్టపరచెను. ప్రాచ్యఖండమునకు ప్రజాపరిపాలనము క్రొత్తయని, వారు భావించిరి. అందును మైము పత్రిక గూడ పరీక్షకు సామాన్యార్థమునే గ్రహించి, సంస్కరణములు పరీక్ష గావనియు, అవి శాసనరూపము దాల్చెననియు, తొందరపడి సంస్కరణశాసనమును లాయడు జాగ్జీగారు అనుమానస్థితిలోనికి తెచ్చుట అప్రకృతమనియు, నిరసించెను. వికటరుటను ప్రభువుగారు సయితము, సంస్కరణములు వెడ్జిపరీక్షయను విషయము క్రొత్తగాదనియు, 1919 శాసనము పుట్టినపుడు గాని, 1917 సంవత్సరపు ఆగస్టునందు ప్రకటనము గావించినపుడుగాని, సంస్కరణములు పరీక్షగా వని ఎవ్వరును సూచించి యుండలేదనియు, ఇప్పటికన్నను 1924 సంవత్సరమునందు కష్టము లధికముగ ప్రజలవచ్చుననియు, నుడివియుండిరి. పరీక్షయను పదమునకు వికటరుటను ప్రభువుగారు విశేషార్థమును చేసి సూచించి రయిరి. వికటరుటను ప్రభువుగారి యూహబట్టి 1924 సంవత్సరమునందు కష్టము లధికమగుచో, వాని నెదుర్కొనుటకు సంస్కరణములు తొలగింప బడు ననియే స్ఫురించును. ప్రస్తుతమునందువలె, అడకువతో ప్రవర్తించువాడు మాత్రమే శాసన సభల సలకరించుచో, అధికారవర్గమున కిబ్బంది లేదు. ప్రతికూలపక్షమువారు చేరి తొందర గలిగించుచో, సంస్కరణముల ఆడంబరము తొలగి పోవును.

మాంటుఫర్డు రిపోర్టునందలి సూచనప్రకారముగాని, సంస్కరణ ప్రకటనయందలి వాగ్దానముల ప్రకారముగాని, సివిలుసర్వీసు నేసుగాకున్న చేపయినను భారతీయులవరము గావలయును. అందుచేతనే, బ్రిటిషుసర్వీసువారు తమయంతము త్వరితో నేతెంచుటకు తామే తోడ్పడుట ధర్మమని కలనల్ వెడ్జిప్రభుగారు హెచ్చరించిరి. ఇందు అసహజ మేమియులేదు. కాని, వికటరుటను ప్రభువు

గారు ఈవాక్యములకు కోవగించుకొనిరి. బ్రిటిషు జాతీసిని, హైందవజాతీసిని సహకార ముండవలయును గాని, హిందూదేశమునందు బ్రిటిషు పలుకుబడిని నశింపజేయవలయు ననుట ప్రభుత్వోద్దేశములకు విరుద్ధమనియు, రాజ్యాంగనిర్వహణమునకు వలయు సాధనములను తాము హిందూదేశమున కొనగితిమనియు, ఆ సాధనలను ఉపయోగించుకొని హిందూదేశము తన సామర్థ్యమును కనుబటుప వలయుననియు, వికటరుటను ప్రభువు గారు హెచ్చరించిరి. దీనియర్థ మేమి? బ్రిటిషుసివిలు సర్వీసును తొలగించుటకు వీలులేదనియు, వారిని సమాధానపరుచుకొని సంస్కరణములు కొనసాగించుటయే భారతీయులవిద్యుక్తమనియు స్పష్టమగుచున్నది. సంస్కరణముల స్వభావమువిషయమునందేమి, సివిలుసర్వీసు సమస్యవిషయమునందేమి, వికటరుటను ప్రభువుగారు ప్రధానమంత్రికి వంత పాటపాడిలేగాని వేరు గాదు. ప్రధానమంత్రిగారి తలప్రిప్పుడులనన, వేరుభావము వెల్లడిగాజాలదు. రాజప్రతినిధిగారు రయినను, సిరెండుచిక్కులగూర్చియు గోడమోడిపిల్లి వాటముగ సమాధానము చెప్పిరి గాని ఇదమి తథ్యమని సూచింపలేదు. సివిలుసర్వీసు శాశ్వతముగ నుండునా లేదా, అధికారుల కయిపులగు జాతీయవాదులు శాసనసభలలో బ్రవేశించినగాని మత యేయితరసందర్భములందుగాని సంస్కరణములను రద్దుజేయక యుండురా లేదా? ఇవియే ముఖ్యప్రశ్నలు. ఈ రెంటిని గూర్చియు రాజప్రతినిధిగారు ఖండితాభిప్రాయమును చెలువకబోయిరి. తమ ప్రసంగమున కర్థమేమని అనేకులిటుల వివాదపడుచుండ, లాయడుజాగ్జీగారు మానము దాల్చియుండుట మరంత విచిత్రము. తమయర్థ మదిగాదని గాని, తాము తెలియక ఇట్టి సంగతులను నుడివిత మని గాని, ఇటుల గావించి యుండుట తప్పనిగాని, వారు మరల సూచింపలేదు. ఒక వాక్యమును వారు పునఃపఠించుకొనలేదు. విచారము నెంతమాత్రము కనుపరుపలేదు.

రాజప్రతినిధిగారి సమాధానము పలువురకు అసంతృప్తికరముగ నున్నను, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు మాత్రము సంశయము గలిగిందనది. ఇండుకు కారణమేమియో, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు తంతివార్తబట్టి గ్రహింపజాల కున్నారము. అధికారుల సామాన్యవాక్యములతో సయితము సంతృప్తి జేసి మనస్సమాధానము జేసికొనెడివారికి, రాజప్రతినిధి ప్రసంగము సంతృప్తి గలిగించుట వింతగాదు. సివిలు సర్వీసువారికి మాత్రము, లాయడు జాగ్జీగారి ప్రసంగము విశేషప్రోత్సాహము గలిగించె ననుట స్పష్టము. పార్లమెంటు సభలో, సివిలు సర్వీసు పక్షపాతి యగు సర్. జాయిన్సును హిక్కు గారు వారికష్టములను వర్ణించుటకు విశేషముగ తంటాలుపడెను. వారి యుపన్యాసము భారతీయులకు అసభ్యముగ దోచుట సహజమయినను, లాయడుజాగ్జీగారిని, వికటరుటను ప్రభువుగారిని కదలించజేసె ననుటకు సందియములేదు. లాయడు జాగ్జీ ప్రసంగానంతరము, మధ్యరాష్ట్రముల సివిలు సర్వీసు సంఘమువారు ప్రభుత్వకార్యదర్శికి తమ కష్టములను తెలుపుచు, ఇండియా ప్రభుత్వము రాష్ట్రప్రభుత్వములకు పంపిన లేఖను తీవ్రముగ ఖండించుటయ గాక, భారతీయుల స్వపరిపాలనాభిలాషను కడుంగడు నిరసించిరి. ఆలేఖయందు, హిందూదేశమునందు జాతీయత లేదనియు, జాతీయతకు ప్రధానక్షణములగు ఏకజాతిగాని, ఏకమతముగాని, ఏకభాషగాని కనుపించవనియు, వీరు సూచించిరి. జాతీయత కీర్తిలక్షణము లనసరము గావని

పాశ్చాత్యప్రపంచమునందలి అమెరికా, స్విట్జరు, లెండు మొదలగు దేశములందే సాక్ష్యముగను, పించుచుండగ వీరికిను నిలువనేరని ప్రాతీసిద్ధాంతముల బట్టుకొని వేలాడుచుండుట ఎంతవిచిత్రమో యూహించుకొనవచ్చును. హిందూదేశమునందు జాతీయభావము చిరకాలమునుండియు నాటుకొని యుండె నని, ప్రాజ్ఞులెల్ల రంగీకరించియే యుండిరి.

సివిలుసర్వీసువారు లేనిది, హిందూదేశమందు అరాజకస్థితి దప్ప వేరొకటి యుండదని, ఈసంఘము తెలుపుటయ గాక విచిత్రసిద్ధాంతము నింకొకదానిని ప్రతిపాదించిరి. ఇంగ్లీషు ఆఫీసరులు లేనియెడల, హైందవసైన్య ముండదట. మహారాష్ట్ర, సిక్కు, పఠాను, పంజాబు మహమ్మదీయ షైక్సులు ప్రజాపరిపాలనపు ఆజ్ఞలను శిరసా వహించుట కల్గయట. సిక్కులు బెంగాలీ ఆఫీసరులకు గాని, మహమ్మదీయులు హిందూ ఆఫీసరులకు గాని లోబడి పనిజేయరట. ఆకారణముచే ఇంగ్లీషు మిలిటరీ ఆఫీసరులు తప్పనిసరి యగుచున్నారు. ఇంగ్లీషు సివిలుసర్వీసు యద్యోగి లేనిది, ఇంగ్లీషు మిలిటరీ ఆఫీసరు లీదేశమున బనిచేయరట. అందుచే సివిలు సర్వీసును భారతీయులవరము జేయుట అసంభవమని వీరివాదము. వీరి దృష్టిలో హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించుటకు సాధ్యముగాదు. కలకత్తా యూరపీయను అసోసియేషను వారు గూడ ఇట్టి యభిప్రాయములనే వెల్లబుచ్చియుండిరి. హిందూదేశమునందన్ని భాగములలోను సివిలు సర్వీసువారి సామాన్యాభిప్రాయము లీతీరుననే నుండునని భావించవచ్చును. సివిలుసర్వీసువారి యభిప్రాయము తెలుసున్నను భారతీయులకు ప్రసక్తి లేదు. కాని, ఇట్టి విరుద్ధాభిప్రాయముల గల సివిలు సర్వీసువారి ద్వారా మాత్రమే హిందూదేశము సంస్కరణములను కొనసాగించుకొనవలయు నని లాయడుజాగ్జీగారును, వికటరుటను ప్రభువుగారును బలుకుట మాత్రము పరిహాసాస్పదముగ నుండును. సంస్కరణము లెట్టివి యయినను, స్వపరిపాలనాశయమునకు బద్ధవిరోధులై, హైందవస్వపరిపాలనము కొనసాగునను నమ్మకము ఏమాత్రమయినను లేని సివిలుసర్వీసు యద్యోగులు భారతీయులను గమ్యస్థానమునకు గొంపోవువరని నమ్ముట, ఎండమావులలో నీరు నాశించుటవలె వ్యర్థముగాదా? సివిలుసర్వీసుసంఘ లేఖను, రాజ్యాంగధురీణుల బెడంపులను గనియైనను, మితవాదులు ఆక్షియాసలను వదలుకొని జాతీయనిర్మాణమునకు చేయుతా నొసంగగూడదా? ఇంకను సంస్కరణములు, శాసనసభలు, సివిలుసర్వీసులు మొదలగు బాహ్యజంబరమునందు నమ్మకముగలవారు, ఎటులమెలిగినను మెలిగనిండు. వీనియందు పూర్ణముగ భ్రమపడలినప్రజలు, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికొరకు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును భక్తిశ్రద్ధలతో కొనసాగించి, వాంఛాఫలసిద్ధులై మాతృవిమోచనమునకు తోడ్పడుట సంభావ్యము. భారతీయుల నితరులు ఉద్ధరించెదరనుట కల్ల. వారి బాగోగులు, వారిపైననే ఆధారపడును.

చిత్తరంజనుడు:

నిర్ధానకార్యక్రమము

హిందూదేశపుదృష్టి యిప్పుడు చిత్తరంజనదాసుగారిపై నిలిచియున్నది. ధనమును భోగములను అప్యజించుటయ గాక, కారాగృహబాధలను సయితము వరించి అగ్నితప్తులై మెలుపలకువచ్చిన చిత్తరంజనుడు దేశమున కత్వంత్రపీయ దగుటయందాశ్చర్య మేమి గలదు? ధనబలము, బుద్ధిబలము,

ఎంతగ నున్నను, త్యాగబలమువలె నవి మానవుల నాకర్షింపజాలవు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు త్యాగసిద్ధివలననే భ్యాతిగాంచిరి. త్యాగసిద్ధి వలననే, నేను దాసుగారు నూ త నా కారము దాల్చిరి. వారివాక్యములకు, వెనుకటికన్న నిష్ప డెక్కువ విలువ గలదు. బర్మోలీకార్యక్రమమునందు విశ్వాసముగలవారును, దానియందు సమ్మతములేక కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును మార్చి మరల వెను కటిసితిమిని బోవలయుననువారునుగూడ, దాసుగా రిపై తమయాశల బెట్టుకొనియుండిరి. కాంగ్రెసుసభ కధ్యక్షత వహింపనున్న దాసుగారి యభిప్రాయ ములకొరకు దేశ మంతయు నిరీక్షించుచుండుట విచిత్రముగాదు. కాని దాసుగారు తమ యభిప్రాయ ముల నిపుడు వెల్లడిజేయ నుద్దేశించలేదు. రాబోవు ఆఖరుభారత కాంగ్రెసు సభలో తమ యభిప్రాయ ములను సూచించెదరు. అప్పుడయినను ప్రస్తుత కార్యక్రమమును మార్పుట వారి కిష్టములేదు. జాతీయమహాసభయందే మార్పును గూర్చి నిశ్చయించుట భావ్యమని దాసుగారి యుద్దేశము. ఈ యుద్దేశ మెంతయు సమంజసమగుటకు సందియము లేదు. నిజ మాలోచించిన, గాంధీమహాత్ముడు నిర్ణయించిన కార్యక్రమము స్వరాజ్యసిద్ధివరకు బనికేవచ్చును. మార్పుతో సంతక నిమిత్తములేదు. స్వరాజ్యసాధము బలముగ పునాదులపై నిలిచి యుండవలె ననిన, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిరంతరాయముగ కొనసాగించుటయే శ్రేయస్కరము. ఇక్కార్యక్రమమును మధ్య విడిచిపెట్టి తొందర పడి వేరొకమార్గమును త్రొక్కుట గాని, లేక నిరాకరణము నసలే వదిలి సహకారమును మరల చేపట్టుటగాని సమంజసము గాజాలవు. జాత్యైక్యత పై స్వరాజ్యసిద్ధి యాధారపడియుండును. జాత్యైక్యతను పెంపొందించుటకు నిర్మాణకార్యక్రమ మున కన్న వేరొక ఫలప్రదమగు మార్గము గను పింపదు. ఈకార్యక్రమమునకు సత్యమే ఆధారము. నిర్మాణకార్యక్రమము జాతీని గమ్యస్థానమునకు గొంపోవు ననుట నిర్వివాదాంశము. ఇప్పుడు కావలసినది కార్యక్రమమునందు మార్పులు గావు. కార్యదీక్షయు, అకుంఠితవిశ్వాసమును ప్రబల వలయును. ఒక ప్రతిజ్ఞను ముగించుటకు దీక్ష బూనిన, యశోవా మృత్యువాయని ఆదీక్షను కొన సాగించుట, పురుషలక్షణము. ప్రాచీనుల వ్రతమును చేపట్టినను, దానిని మధ్య విడిచిపెట్టియుండ లేదు. ఫలిత మేమగునోయని నడుమనడుమ సంజేహము జూపలేదు. జమాపజయముల యాలోచన వారికార్యదీక్షను సజరింపజేయలేదు. లోకోత్తర పురుషు డగు గాంధీమహాత్ముని చేతుతో నిర్మాణ వ్రతమును హిందూ దేశ మారంభించెను. ఈ వ్రతమును తుడివరకును కొనసాగించుట, హిందూదేశధర్మము. వెనుకముం దాడుట, అవమానకరము. మరల కాంగ్రెసు సమావేశమగువరకు బర్మోలీ, డిల్లీ తీర్మానములను ఓరిమి తొను, ధైర్యముతోను కొనసాగింపవలెనని చిత్త గుఱజనుడు కొరియుండెను. చిత్తరంజనుని కోర్కెను ముగియగర్హియ సంఘమువారంగీకరించిరి. ఇతర రాష్ట్రములవారు గూడ అట్టిదీక్షను కొనసాగించుట పరమధర్మము. సంజేహములకును, చంచల త్వమునకును ఈ తిరుణమున తావు లేదు. సుఖ ప్రదమును, సులభసాధ్యమును, అహింసాపాపకమును, శాశ్వతోపయోగ కరమునగు నిర్మాణ కార్యక్రమమును సాధించుటవలన, మహాత్ముని మానసము సంతృప్తి జెందును. దేశమున కభివృద్ధిగలుగును. కద్దరు నిర్మాణము గూర్చి ప్రజలు పాటుపడ వలయు నని చిత్తరంజనుడు సూచించుటయే గాక, ఇది కష్టమయినను దేశమునకు ముఖ్యమనియు

ఇందుకొరకు తమ శక్తి సంతను వినియోగింపవలె నని కోరుచున్నాడు. కాని, ఛార్జ్ రిపబ్లికనుని కద్దరును తయారుజేయుటకు దాసుగారు రంగీకరించుట లేదు. ఛార్జ్ రిపబ్లికనుని కద్దరునుగూడ తయారు జేసి పవిత్రమగు నీ కర్మిశమయందు సయితము పాశ్చాత్య పార్శికామిక సంక్లిష్టతను చొప్పించుట అసంబద్ధముగ నుండును. కద్దరు నిర్మాణము, అన్ని సంఘములవారికిని, అన్ని తరగతులవారికిని సౌఖ్యమును ఆనందమును ఒసగునదిగ నుండవలయును గాని, కార్మికులకు గాని మరి ఎవ్వరికిని గాని క్షేమముగ లిగింపజనదు. ప్రస్తుతావ సరముకొరకయినను, ఛార్జ్ రిపబ్లికనుని నెలకొల్పుట వలన, అది కలిగించెడి చెడుగును పిమ్మట తొలగించుట మిగుల కష్టమగునని చిత్తరంజనదాసు గారు సూచించినసంగతితో ప్రజ్ఞా తెల్లరును ఏకీభవించెద రనుటకు సందియములేదు. తిలకుస్వరాజ్యనిధికి సామ్య గూర్పుడనియు, మరల కాంగ్రెసు గూడులోపల రిలక్షలమంది సభ్యులను కాంగ్రెసు నందు జేర్చుడనియు, ఇప్పుడున్న జాతీయపాఠశాలలను పోషించుచు, వివాదముల పరిష్కారమునకు పంచాయతులను కొనసాగించుచు, నిమ్నజాత్యైక్య రణమునకు శ్రద్ధతో పాటుబడవలయు ననియు, దాసుగారు గావించినపాచ్చరిక ముగిదేశమునకే గాక భారతభూమికంతకును వర్తించు నని ఎంచ వచ్చును. నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణమునకు దాసుగారి నాయకత్వముక్రింద మంగరాష్ట్రము మార్గదర్శకముగ నుండు నని ఎంచెదము. ఆంధ్ర దేశముసయితముతాను ఇంతవరకును గడించినదీక్షని కోల్పోవక మహాత్మునియాజ్ఞను కిరసావహించి, నిర్మాణదీక్షను పూర్తిగ నిర్వహించుగాక!

మైకేలు కాలిన్సుగారి మరణము: మద్రాసు మెయిలుపత్రిక

ఎరిఘు ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వమునకు మంత్రియగు మైకేలు కాలిన్సుగారు నిమాతు లయిన వార్త, ఎల్లెండు దేశభ్యుదయము గోరువారికి విషాదము గలుగజేయకమానదు. ప్రీస్టేటు ప్రముఖులుగ నుండి కాలిన్సుగారికి చేదోడుగ పాటుబడుచున్న ఆర్థులగిక్లితగా రిటీవలనే కాలధర్మము మొదిలి. నెటనే కాలిన్సుగారును మరణించుటవలన, ప్రీస్టేటు కుటుంబానికిడగండ్లు రాచున్నవో తెలియదు. ఈయన కాశము గైకొని, తిరుగుబాటు ను నడుపుచున్నదీపె లరాగారు ఎక్కుడుగ విజృంభించెదరని యూహింప వచ్చును. స్వాతంత్ర్యసిద్ధికొరకు ఛార్జ్ వ్యమునవలంబించెడిదేశములన్నియు ఇట్టికడగండ్లతో లోనగుచున్నవి. ఛార్జ్ వ్యము మొదట విరోధులపై ప్రయోగింప బడినను, కొంత కాలమునకు తమవారిపైననే ప్రయోగింపబడుచుండును. ఛార్జ్ వ్యసాధనము ననలంబించిన దేశము లన్నియు నెటినీ నిజస్వాతంత్ర్యము బడయలేదు. పాశ్చాత్యప్రపంచము నెటినీ నిజ స్వాతంత్ర్యముకొరకును, మనశ్శాంతికొరకును, పరి తపించుచున్నది. మహాత్ముడు నిరూపించిన అహింసాపద్ధతియే, ప్రపంచమునకు మనశ్శాంతి నొసగ గలదు. ఆకారణముచేతనే ఏదేశమును ఛార్జ్ వ్యమునలన నిజస్వేచ్ఛ నింతవరకును పొందియుండి లేదని, చిత్తరంజనదాసుగారు ఖండితముగ బలికి యుండిరి. ఆసంగతిని నిరాకరింప సాధ్య పడదు. కాలిన్సుగారి మరణమునకు అంగ దేశముయినను విచారము జూపకమానదు. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక మాత్రము తన సహజస్వభావమును విడువ లేదు. కాలిన్సుగారి మరణమువలన ఒక హంతకుడు తక్కువయ్యె నని, ఈపత్రిక సంతృప్తిజెందు చున్నది. మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్యాఖ్యానము

సరియగుచో, హంతకులుగానివా రెవ్వరు? సంగ్రామమునందు పాల్గొనినవారును అందుకు దోడ్పడిన వారందరును హంతకులేగదా. హంతకులలో నొక రగు ఆర్థు ప్రీత్ గారిని, లాయడు దార్జిగా రిటీవలనే మిగులప్రశంసించియుండిరి. ప్రపంచపరిస్థితులం దెట్టిమాపులు గలుగుచున్నను, మెయిలుపత్రిక మాత్రముతనవరుషవాక్యములనువదిలిపెట్టలేకయున్నది.

స్థానికవార్తలు

శ్రీకృష్ణమందిరసభ, శ్రీజయంతియుత్సవము:- చెన్నపురి పెరునాయనిశేఖ, వాదామూర్తికృష్ణశాస్త్రి ౪7 వ సంఖ్యగల శ్రీకృష్ణమందిరమున 1922.వ సం॥ అక్టోబరు 25 వ తేది శుక్రవారము సాయంత్రం 6 ఘంటలకు వైగా బ్రహ్మశ్రీ తంజావూర్ కృష్ణభాగవతుల వారివలన, శ్రీ.యశ్వదీకర్తాణ కాంక్షేపము జరుగుచును.

చెన్నపురి శాసనసభ:- శాస్త్రీయశాసనసభయందు శ్రీమంతుల అవకాశము ప్రతినిధి యగు ఎల్. జి. యస్. సిం పునుగారు రాజీనామ ఇచ్చియుండిరి. వీరిస్థానమున గార్డనువు, డ్రాఫ్టుకంపెనియందుండు ఆర్. సి. యం. శ్రీనివాసగారు శాసన సభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరి. స్థాంట్ల నియోజకవర్గమువారు పెసి లురాలిబుట్టపువైండు కాంగ్రెసుగాది రాష్ట్రీయ శాసనసభయందు తమప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనిరి.

గోదామలమంట:- భారతదేశమున దీనివత్సరము 28284000 ఎకరములయందు గోధుమలమంట చేయబడెను. కడచిన సంవత్సరము 2578000 ఎకరములందు మాత్రము పంట చేయబడెను. ఈసంవత్సరము ౪818000 టన్నులు గోదామల పంటపని ఊహించబడుచున్నది. కడచిన సంవత్సరము 6706000 టన్నులు మాత్రమే పండినవి ఇదియే ప్రభుత్వ ప్రాతినిధ్య కృషివారు ప్రకటించుచున్నారు.

చెన్నపురిజిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యులు:- శనివారము 28వ తేది సాయంత్రము రిక్తి గంటలకు పెరంబూరు తాంబూలో సభజరుగును. శ్రీమాను యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, వి. నక్కారెడ్డి, ఎ. తుమారస్వామిరెడ్డి, యం. సింగారవేలురెడ్డిగార్లు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గురించి ఉపన్యసిం చెదరు. కాంగ్రెసు సభ్యులుగ ఇంకను చేరనివారందరు చందా నాలుకాంతో సభకురావలయునని చక్కారెడ్డిగారు కోరుచున్నారు.

చెన్నపురి హైకోర్టు

న్యాయవాదుల సమాధానము

న్యాయమూర్తు లంగీకరింపకపోవుట

చెన్నపురి హైకోర్టులో న్యాయవాదుల సంఘపండిరమున న్యాయవాదులు కాంగ్రెసునాయకులకు సన్మానము జరుపుటను గూర్చి న్యాయమూర్తుల ఆక్షేపణయు న్యాయవాదుల ప్రత్యుత్తరమును యిదివరకే ప్రకటింపబడెను. అందులకు న్యాయమూర్తుల ప్రత్యుత్తరమును నిన్న మరల రిజిస్ట్రారు న్యాయవాదుల సంఘ కార్యకర్తకి పంపెను. "న్యాయవాదుల ప్రత్యుత్తరము సంగీరింప వీలులేదని న్యాయమూర్తులందరు దేశగ్రీరముగ నిశ్చయించిరి. న్యాయవాదులు చేసిన కార్య మప్రమమని, దానికి తెలియకపోయి, అట్టిదో నది ఆక్రమముని అంగీకరింపకపోవుటయేగాక అది సక్రమమని సుబర్ధించుటకుగూడ గవంగిరి. అది కేవలము ఆసంబద్ధము: ఆసభ రాజకీయము కాదనుచున్నది చెల్లదు. అది పూర్తిగా రాజకీయమే. ఇకముందు మరల నీ పండిరమున నిట్టి ఆక్రమము జరిగినచో మరల తెలుపబడనే యీ గాతు తొలగింపబడు నని స్పష్టముగ న్యాయమూర్తులు తెలుపుచు న్నారు." ఈ లేఖనుగూర్చి ఆలోచించుటకు నిన్న సాయంత్రం నే. న్యాయవాదులసమావేశము జరుగు నని హిందూపత్రిక వ్రాసెను.

వంగరాష్ట్రీయశాసనసభ

కేంద్ర వలససంఘము

గాంధీ - ఏనుక్రీస్తు

విస్తరించిన గూడెనది. అదనపు ఆదాయాలు ఆర్జితమౌచి తులలో మార్పును కలుగజేయులేదు. పన్నులపట్టును ఆదాయం ఏన పిదప 20 లక్షలరూపాయల అదనపు ఆదాయమును సంపాదించునట్లు నమోదించిరి. నిలువనండి 30 లక్షలరూపాయలను దీని కనుగుణగ చేయవలసినవలకు కుపయోగించవలెను. ఈ పనులు ప్రజామిత్రాభివృద్ధి సంఘానికిని, రాబోవు ఋణముల చార్జీలమీద 10 లక్షలు మదింపు చేయబడెను. ఈ మొత్త మంతటిలో రోయిన సభలో శాసనసభవారు 20 లక్షలరూపాయలను సమర్పించిరి. ఈమారు 67000 రూపాయలు కాలయోగిని కోరెను. సమరణియేమిటదీని తెలుగాలు ఎక్కువగానియు ఆదాయంపడెను. ప్రస్తుతము దున్ను ఆస్తు ప్రకారము నిజా (రాజకర్తలవలకు 14 ఏండ్లకు లాబడిన పట్టుకు విక్రయించరాదు. ఈ క్రొత్తపట్టును నువ్వేళ్ళకు 16 ఏండ్ల ప్రాయమువలకు హెచ్చించుటయే. చవుకుదాని పట్టును నిజా తెల్పుచుంటివారి నివేదికమును మాన్వీ డెకోనక గాయ ప్రవేశపెట్టిరి. ఇంకే అనుబంధములు ఆలోచించవలసియున్నవి. కక అనుబంధము చవుకేదామల జీతములను గూర్చియు, ఇంకొక అనుబంధము చవుకుదానిపన్నును 12రూపాయలనుండి 18రూపాయలు జేయవలెననియు నున్నది. చవుకేదామల జీతమును దీప్తిర్త మెచ్చియు సర్దుయియు సభి కార మియ్యడెను. ఇది గూడెనని సెలవు కమిటీవా కేజీమించిరి. పంచాయతులు జీతములను హెచ్చుచేయు సభి కార ముండవలెనని సమరణియేమిటదీని. ప్రభుత్వమువా రంగీకరించునట్లును ఇయ్యది అంగీకృతమయెను.

బ్రిటిషు వాద్యుల ప్రచారకసంఘమువారు టిలెటులవోవుటకు దార్జిలింగుకు వచ్చిరి. మానవప్రకృతిగూర్చి టిలెటు సంకలనంతు సంపూర్ణముగ వెలిసిగనుటకు టిలెటు జీతము నకు ఇతర వాద్యులనునకు భౌతికశాస్త్రము గలుగజేయుటకు ప్రయత్నించెదరు. టిలెటుల వాద్య విశ్వవిద్యాలయమును వైద్యాలయమును సెలవిచ్చుటకు ప్రయత్నించెదరు వాద్యులకు మనములను గూర్చి ప్రత్యేకముగ మ్యాకరక్ గారు పరిశీలించెదరు.

సార్వభౌమనిపై గ్రంథములు

న్యాయవాది నారాయణమూనక గారి మద్దతు

కాలిక్టు, ఆగస్టు 21:—మద్రాసు నారాయణమూనక గారు మద్దతు జేయలేదని ఆ సోమును ప్రోసివేసిరి.

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు రామకృష్ణమూనక గారు కోర్టువారి యొత్తకత్తో నారాయణ మూనక గారి ఆదేశమునకు జేసిరి. ఉత్తరవాక్యములచూడ (పొంథి మాయెను. ప్రభుమూనక గారు కృష్ణ మూనక గారు నారాయణ మూనక గారిని నేను బాగుగ తెలుగుదును. నాకు శాసనసభ్యత్వము వచ్చుటకు రెండువెలుల నాకోర్కె టిల్లుకు ప్రయత్నించెను. రైతుల సర్దుములకు సంబంధించిన పట్టులలో ఆయనకు అభిమానము మెయి. శాసనసభలో చట్టమును ప్రవేశ పెట్టుచునని, మాధవమూనక గారి నెరుగుదును. ఆయన అసహాయ వాది. టిల్లుల నియమాదను ఎన్నిక స్థానములకు పోగూడదని ప్రజల కువ్వోధియించెను. నాకు వ్యతిరేకముగ మాధవక శామరుగా నిని జేయలేదనియు నమోదము. నా ఎక స్నేహ భావముతో నేనుండెను. ఎన్నికలైన పిదప మద్రాసు నున్న రెండు మూడు చూడెను. మద్రాసు లెనంటి రాను పనిలేదేన నలుజే ఆయనకు ధనము నిచ్చి నిలుమిందిరి. అప్పుడు మద్రాసు న్యాయవాది వృత్తిలోనే ఉండెను.

మద్రాసుకి అయి ఖర్చులన్నిటిని, నెల 1 కి 100 రూపాయలను ఇచ్చిరి. స్వాధీనపు వాక్కును రైతులకు ఇయ్యవలెనని యిచ్చి పెన్సి రైలు—మద్రాసు యభిప్రాయము పాలగాలు పోలీసు కాలో తప్ప అన్ని తాలూకాలలోను నాకోర్కె ప్రయత్నించెను. మద్రాసు ఎర్నాడుతాలూకాలలో లేదనే నాయభిప్రాయము. మద్రాసుకి నేను మోటారువైకిలును కొని ఇచ్చితిని. క్రొత్తశాసనసభ (పొంథిమైన వెనుక మద్రాసు కన్ను కలసి కొనెను. తిరువాన్కూరు దివానుగ నున్నపుడు 5 ఏండ్లకితము నేను మాధవక శామరుగారిని జూచితిని. మద్రాసు ఆయనతో అదపాకిదపా కలసియుండెను. 20 కోట్లలవలె ఎక్కువగ కలసి ఆయనతో మద్రాసు యుండి యుండెను అని కృష్ణక శామరుగా రిరి.

తిరువాత్ కుండు పనిక్కురు విచారించుటయె. అట్ల సవాల్లు అయినపిదప కోర్టు అపుచేయబడెను.

జిల్లాలో 29-5 తేదీని సమావేశమగును. వీరిమొదట సాక్ష్యము నిచ్చుటకు సింహశత్రు భారత సంఘమువా లొక (పరినిధి నంపకతె నని కోరింబడిరి. వలసనిబంధనలలో మార్పుజేయు వలెనని సింహశత్రునుండియు వలయా దిఫలమండియు రాసు బారులు వచ్చి యుండిరి. ఆ కమిషన్ సలహా నిచ్చుటకు సింహశత్రు శ్రావరసంఘమువారు ప్రతినిధి నంపకతెను.

ఇన్నూబుంగ్ పోస్టులో పోవుట

బొంబాయిలో వర్తకముగనున్న హిరానందు తారాచం దుకంకెనివారు కరాచీలో ఉన్న తనకంకెనికి 6250 రూపాయల విలువగల వెండి ఇకొన్కూరుజేరి బ.వీరి. అది తపోలో మార్గ మధ్యమున పోయెనని తెలియుచున్నయె. దొంగవట్టి ఇచ్చినవానికిబహుమాన మెవగెదవని పోస్టాఫీసు డైరెక్టరు జనరలు ప్రకటించెను.

దొంగ అర్ధరూపాయలు

తిరువాన్కూరులో కోలప్పకో అను వాతడు బ్రిటిషు వెండి అర్ధరూపాయలను, 4 అణాలను, రెండు అణాలను జేయుచుండి నని పట్టు వడెను. ముద్దము కేర మును బిచ్చుకోనెను. కాని పనిముట్లు ఎక్కడలేట్టిదని వెప్పకపోవుటచే వానిఇల్లుపోవాజేరి. దొరకేమెను. పిదప చుట్టు ప్రక్కలను చెరువుకింద దాచబడినవాటిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

లివోయిరిస్సా శాసనసభ

కా సినిలుకోర్టు సభలపట్టుము మునిసిపల్ టిల్లులు అంగీకరించబడినవి. మొదటి పట్టుము ప్రకారము మునపలులు 4000 రూపాయలనకు దాచాలను విచారణ జేయవచ్చును

స్వరాజ్యదర్శన గ్రంథ ముద్రాపకాదులపై కేసు

స్వరాజ్యదర్శనము గ్రంథమును ప్రభుత్వమువారు కళ పరమగోని నువ్వులలో ఆ గ్రంథమును ముద్రించిన మూల్గును ప్రయోగించిన వకారాంగార్లకు 108 రెండ నోటీసు పంపిరి.

22-9-22 న ప్రభుత్వశ్రవణమున కన్నుబంధులు నింపొనెనెదరు.

మాన్వీ సహాయనిధికి అమీర్ అహమ్మద్ ఖాన్ గారు 1000 రూపాయల నిచ్చి రని తెలియుచున్నది.

సంయుక్తరాష్ట్రీపు శాసనసభకు ఆటోమోటరుకు అపు తెలువత నని ప్రాగ్రసీపు పోర్టి వారుగారికి వీలులేదని కజ్జరు గారు ప్రత్యుత్తర మొనరిరి.

ఈనాటిని సింధు రాష్ట్రీయక వర్తములు సాధారణముగ తేవు ఇటీవల వెద్దెర్దు ములజీతన, వెనుగాలిచేతన సాదుగా కున్న తనవలదగ్గర కంటలు ఆసారముగ పండిని.

చిన్న నోట్లు ముద్రించునకు బదులు వెద్దెనోట్లు ఇచ్చెద మని తెప్పి దొంగనోట్లు నిచ్చినందులకు జకోబాబాదు వాస్తవ్యుల వెద్దెను అరెస్టు, జేయబడిరి.

వ్యయభోగమును తగ్గించు చందర్లమున ఇంకోక కెసి డెంటు మెజిస్ట్రేటులకు తగ్గించెదని నిజువానిషెల్లి తెలుపుచున్నది.

వైమానికుల కప్టాన్ మ్యాజిక్స్ మాలియ్యగార్లు చిట గాంగునకు సాయంకాలము కి గంటలవరకు గాతెను. వారి సహాయార్థము పోగూడెద పంపబడెను.

పోర్టులియం జనుపవారయంబ్రాలములలో పంజేయ 409 మంది నేతగార్లు క మ్యేకట్టిరి. ఎక్కువ జీతములకై సమ్యేకట్టిరి. దీనివలన యంత్రాలయము నిలిచిపోయెనది. 2500 మంది పనిలేక యున్నారు.

చేగూ జిల్లాలో వంటలు పోడెక ప్రజేతములందు వ్యవసాయము నిమిక్రముగభ్రష్టమవుచు పంటలు పొదచే గొట్టుకు పోవుటలన మూడులక్షలరూపాయలను బదులిచ్చుటకు అంగీకరించిరి. (ఆధ్యాత్మ)

మైలాపూరు సంగీతసభ:— వై సభవారి యాద మాస్యమున (మహాక్రీ సౌందర రాజభాగవతముగారు 27-5 తేది (మూలమంగళం) అహి- మహి-రావణ చక్రమును చాకెతగ తెప్పెదరు.

రెవరెండు, జే. హెచ్. హోమ్సుగారి సంపాదకత్వమున దివాన్లో ప్రకటింపబడు యూనిటీయను పత్రిక యిట్లు ప్రాయమున్నది:—

భారతదేశపు గాంధీ మహాత్ముని, వాణిజ్య యేసుక్రీస్తు లో బోల్చికందులకు కొండలు మిత్రులు కమ్ముల నాకేపించిరి. గాంధీయొక్క జీవిత, కీర్తనలముల భావమును ఆంధ్రరాష్ట్రమును ప్రసాదించిన వాణిజ్య యూనిటీయమును మహాత్ముని ప్రేరణ ను, తప్పనిసరిగా నున్నింగను. ఇతివృత్తాక భారతవాణి కుని గూర్చి పాశ్చాత్యపరంపరములకు తెలియ జెప్పటకు యూనిటీయమునే పరమాధిక గాన్నియచ్చుచి. ఆయనకు కొండ అకు యూనిటీయమును దున్నుచుగా గాన్నించు చున్నది. అందులకు కారణము, క్రీస్తు నెడ కగౌరవముజేసి చులునని గావచ్చును లేదా భారతదేశములో స్వరాజ్యోదయ గాయకు నకు అసాధారణ గౌరవ మొరంగతిమని ముఖ్యముగ గావచ్చును: అట్టి వారలకు నేను, మహాత్మునియడకు వందానా లివపు ప్రభువుగారి యభిప్రాయమును తెల్పెదను.

లివపు ప్రభువు ఇట్లు చెప్పుచున్నాడు.
“గాంధీ భక్తము, దయాళువత సహనముతో కష్టము ననుభవించును. కొరత జేయబడిన యేసుక్రీస్తు ప్రభువుయొక్క నిజమైన ప్రతినిధియన వలయును. ఆయనను కారాగారములో నంపి, క్రైస్తవుల మనసిమెకొనువారికన్న అయినయే నిజమైన క్రీస్తుననిది.”

ఒక మతపూరితముగ గాంధీని గృహమున నెరిగిన వాడెటుల బుట్టుచుండే మేము మతపూరితములము గానివార ములు పట్టుట తుంకకకము గావచ్చును. ఏ మైనను గాంధీ యే పురాతన ఆధునిక వార్తాక్రొవూరుగను. మేము నిన్ను వారి కన్నను యేసుక్రీస్తుతో సమానమని మా ప్రులవిశ్వాసము మహాత్మునకును యేసుక్రీస్తుకును కలిసి యేకత్వము లేదు. మహాత్ముడు మహా ఆధ్యాత్మిక పురుషుడు. ఎకకోర, యేసుక్రీస్తు లోను జరిగాడు ఆయనకు, క్రైస్తవచరిత్రమునందును, పాంథి కమునందును, గాంధీయొ, యేసుక్రీస్తును సోదరులు. గాంధీని గూర్చి తెలిసికొనుటకు యేసుక్రీస్తుతో సంబంధము తేకుండ వలెనవలెను. ఈపోర్టు మానసు కాలికలలోని క్రైస్తవస్వభావమును బాగుగ తెలిసిందును ఇప్పుడీకోరక పోలీసులలో యేసుక్రీస్తు జీవించియుండి నేని యేర్ప క్రియెము యెటుల ప్రకల్పించునో తెలిసికొన గోరెతిమని, యిప్పుడు యూక్రీస్తు గాంధీ మహాత్మునియెడల నెట్లు సంరంభించునన్నాడో చూడుడు.

గృహ వైద్యము

కర్త:- డి. లక్ష్మీపతి.

మనములకు సాధారణము గా కున్నుగము అన్నిటికి వైద్యులవేత బోధక మిప్పించకతె నన్ను తల్లిలలో వైద్యుడు దొరకపోవుట సంభవించునెక కోగ పడెను వాధ, చూచు వార లందఱు పడుచివారము చెప్పవలసికాదు. అట్టి వైద్యుడు దొరకెను. ఆయాగోగముల కాయామంతులు తప్పి పంపేచు నని తెలిసెను, ఆ సందులు దొరకనివోట వ్యభిచారు. ప్రతి ియూంయను మాయాముగా చేర్చి వెట్టుగొను వాము, ఉప్పు, ఖిరాయిలు జీలకర్ర, మున్ను కు కనువులతో చెప్పిన ఘోషయూ చిరకాలు గ్రంథములు కానివి యుజేకములు గలవు అని వైద్యునివద్ద ఎక్కువ సామ్యుచ్చి కొనుగంటు బోధకములకన్న బాగుగా పనిచేయు ననెడి సంగతి అందఱకు తెలిసివయ్యెను. అట్టి ఘోషయూచిట్టాలు తెలియినవారు చాల కింది కలదు, తెలిసినవారు కొందరు ఎన్నుటవైచి అరుగుగా నున్నును భనాకచే వాటిరి బతులుచ్చక యెవరైనను చెప్పవచ్చునో అతిసాధ్యము గాన చెప్పటకు గురు వాడ లేదని పొంథునకు కావని లోకోపకారాధులు అట్టి ఘోషయూచుకా నీన్ని పోత్రమునందు వివరించితిమి.

అది గాక గాధమైయునంటి బోధకము లొకప్పుడు తిరమునందలి వ్యాధిని పోగొట్టివా బలమైన క్రొత్తవ్యాధిలు పుట్టియెను. బోధకములచేడిక గ్రంథు ప్రతి రనిపోయినవారు, కేరలు ముంటు కలిగినవారు, రువిమగంధకములక కీర్తుపడి ప్రకటించుచునే లేవలేనివారు యెము ప్రయత్నము మాయ మున్నాను. గాంధీ స్వబుమైన మూలకల మాహాత్మ్యముచే గూగుపమట చుందిరి నందలలోనిది మూలి కాకా ప్త్యము లకాగాదిగా అన్ని జంతులకుం తెలిజులుచియున్నది. చిన్న చిన్న మూలకలతో వద్దవెద్ద జంతులు ప్రతివాడు కుంకుర్చుకొన వచ్చును. అందఱ క. చురుకులలో నుండుటకు, నెల న్ను రి.కి.కి

కమలభికుటిరము. మైలాపూరు, మదరాసు.

విదేశ వార్తలు

ఐరిషు విప్లవము

మైకేలు కొల్లిన్సు గారి హత్య

ప్రజాస్వామ్యవాదుల కొండపోరాటము
లండను, ఆగస్టు 23:— మైకేలు కొల్లిన్సు గారు, ప్రజాస్వామ్యవాదులతో పాంచి యెదుర్చుబడి తుపాకిగుండుచే హతమయ్యెను.

కొండపోరాటము ప్రారంభమగుట

లండను, ఆగస్టు 22:— ప్రజాస్వామ్య వైరులకును ఐరిషు ప్రభుత్వ వైరులకును బహిరంగ పోరాటము ముగిసెను. దేశాంతమున కిరువదివేల ప్రతిపక్షమును ప్రభుత్వపక్షముల ములయధీనమున నుండెను. డిలెటరగానును వారియనుచరులును బంధిపాలు దొంగలవలె కొండలందు నివసించు చుండెరి. ఐరిషు అంతఃకలహము లందు ను ది రంగము ప్రారంభించుచుండెను. కొందఱును చున్నారను, నిజమునకు పోరాటము ముగియడనే ప్రారంభమగునని మరొకందఱునుచుండెరి. కార్మికులందు ప్రజాస్వామ్యవాదులు కాంతిని గోరుచుండెరిని కార్మికు వార్తదెలుపుచుండెను, కాని ప్రజాస్వామ్యవాదులు ఎట్టి పరచులును లేకయే లోగిండు మూలము గానించుచుండటలేదు. గతదినమున వైరుప్రదేశములందు ప్రజాస్వామ్యవాదులు పాంచి యుండి ప్రభుత్వపక్షములను దెబ్బిరను వార్తనుబట్టి యాద ప్రజాస్వామ్యవాదులు కొండపోరాటమునకు గడంగిరని తోచుచున్నది. దేశమునందంతయు ప్రజాస్వామ్యవాదుల దుడిచివేసెదనని ప్రభుత్వపక్షములభ్యంతరము దెలుపుచుండెను.

కొన్నింటిని ప్రజాస్వామ్యవాదులు పాంచి యుండి ప్రభుత్వపక్షములను దెబ్బిరి. ప్రభుత్వవైరులలో వైరుగురుడర జించిరి. 8 వందకి గాయములతోగలెను. కమరండెలు తార్వనను నకు గూడ గాయములు తగిలెను.

ప్రజాస్వామ్యవాదుల నిలువధనము

న్యూయార్కు, ఆగస్టు 22:— ఐరిషు ప్రజాస్వామ్యవాదులకేమి రికాయందు ప్రోగుచేయబడిన 23 లక్షల డాలర్లలోను డిలెటర గారి కేసుమీద కేసుయు నీవిరాదని ఇంజక్షను గోరుచు గానింప బడినందుకు కొల్లిన్సుగారిలోపాటు అనిధికి ప్రస్తావించు ఆర్థికము పు పాకిరిగానుగూడ వారి జేరెను. అట్టిచుండుచుచేయుటకు, గానిడిలెటరగా రిదివరకే సంవత్సరప్రారంభమున నేర్పిలక్షలను దీసికొనెను. ఈరీతిండి డిలెటరగానికి సహాయము రాకుండ నరికట్టియెడల ప్రజాస్వామ్యవాదుల బలమునుగూడ కొల్లిన్సు గారిచెరి. ప్రజాస్వామ్యవైరుల సెలవొల్లుబడిన ఐరిషు ప్రభుత్వము నకు వ్యతిరేకముగ డిలెటరగాను పరిశ్రమను చుండిరినియు నందు దెలుపబడెను.

శాన్తి గారి ఆశాభంగము

కెనడా తిరస్కారమున కాశ్చర్య మందుట

లండను, ఆగస్టు 22:— “టైమ్స్” పత్రికకు వాంకోవరు విశేషము దిట్టలు దెలిసెను:— బ్రిటిషు కొలంబియానుందు నివసించుచున్న భారతీయులకు ఎన్నికల హక్కు నొసగవలెనను శాంతియుద్ధము బ్రిటిషు కొలంబియా ప్రభుత్వమువారి కలంబించిన ప్రతిపక్షమునకు కాశ్రి గారి క త్యం త ఆ శాభంగము గలిగెను. ఈ విషయమును విచారించెద మని ప్రభుత్వమువారు వాదన మొనర్చిరి. కాని అట్లు గావించిన యెడల ప్రజాభిప్రాయము అంగీకరింపదని మౌత్రికమువారు జెబుచుండెరి. సామాజ్యమునందు భాగస్వాములగు నందుటకు భారతీయులు గోరుచుండగా దాని నట్లు త్రోసిపుచ్చుటకు కాశ్రి గారు ఆశ్చర్య విస్మయముల గన్పరచిరి.

భారతదేశము వెనుక అధినేతము లగులించు విధానము నుని ఫలితమునకు సరిగ గుర్తింపక పోయినందులకు విచారించుచుంటి నని కాశ్రి గారు తెలిపిరి. దక్షిణ కాశ్రి గారు మాత్ర మి మూర్ఖులను అడ్డంకులు గల్పించుచు నని తాను ముందే యెంచినదియు కాని కెనడానుండి ఇట్టి తిరస్కారము వచ్చునని తా నెంచవలెనని కాశ్రి గారు తెలిపిరి.

నమివ ప్రాచ్యనమస్య

వెనునమా వేశము

అంగోరా ప్రతినిధులు

కాంప్టాన్ నోపిలు ఆగస్టు 22:— వెనునమాను జరుగు సమితి ప్రాచ్యనమా వేశమునకు అంగోరా ప్రభుత్వము తరఫున ఈక్రిందివారు వెడలుదురు: (1) ఫతేజే (దేశియాంగమౌత్రి) (2) హమిదుజే (కాంప్టాన్ నోపిలునందలి రాయబారి) (3) యాఫజే (అంగోరా ప్రభుత్వమౌత్రి) (4) అరిఫజే (కోమునందలి రాయబారి) గారు.

ఫతేజేగారు పాఠినునకు జనుట

పారిసు ఆగస్టు 22:— అంగోరా ప్రభుత్వదేశియాంగమౌత్రి యగు ఫతేజేగారు లండనునుండి పారిసునకు జేరిరి.

హమిదుగారు పాయిం కేరుగారిని దర్శించుట

లండను ఆగస్టు 22:— “ఎకోడిపారిసు” పత్రిక ఇట్లు దెలుపుచుండెను: మేజర్ జెనరలు హమిదుగారు పారిసునకు జేరిరి. పాయిం కేరుగారు వారికి స్వాగత మొసగిరి. కేమ లిస్టుపటాలములు బలరత్తరములగున, బాతీయోత్సాహముతోడను నుండెననియు గ్రీకు వైర్య మంత దృఢముగ లేదనియు హమిదుగారు తెలిపిరి.

ఆసియా మైనరు విచారణసంఘము

విరమింపబడునూచనలు

లండను ఆగస్టు 22:— ఆసియా మైనరునందు తురక్కులను గ్రీకులను నొకరినొకరి వ్యతిరేకములను విచారించుటకు నిజమింపబడు సంఘము నందు రాజకీయ ప్రతినిధులు గాక “రెడ్” క్రాసు సంఘము లుండవలె నని పరాసువారే నూచించినను, ఆ సంఘమున కగుక్కుయునులో మూడవవంతును భరింపవలెనని బ్రిటిషువారు పరాసువారిని గోరగా పరాసువారును పహింబాలమనియు సార్ల మెంటు లేనప్పుడేమియు జేయుటల మనియు పరాసువారు ప్రభుత్వ తర మిచ్చిరి. అందుచే విచారణ ప్రయత్నములు వదలివేయుటకు నని తోచుచున్నది.

నష్టపరిహారసమస్య

పాయిం కేరుగారి ప్రసంగము

పరాసు ప్రజలు బలపరుచుట

లండను ఆగస్టు 22:— “టైమ్స్” పత్రికకు పారిసు విశేషము దిట్టలు దెలుపుచుండెను. పాయిం కేరుగారు బాల్ విడకునందు గావించిన ప్రసంగమును వార్తా పత్రికలన్నియు బలపరుచుచుండెను. ప్రజలన్ని ప్రదేశములందును సభల జరిపి దానిని బలపరిచిరి. చాదాపు దేశమంతయు పాయిం కేరుగారిని బలపరుచుచున్నది. బ్రిటిషుపరాసు రాజకీయములను బాటి జర్మనీని చెరచుటకు కీ యువన్యాస ముజేరింప బడెను. ప్రాంసు నిర్బంధవర్గము నకలంబింపదను నమ్మకముతో జర్మనీ హాయిగ నుండెనియు జర్మనీనుండి యేమియు రాదనియు దుం చి పరాసువారి టిట్టిదృఢ గడంగిరి. జర్మనుల కంపబడి ఆర్థికసంఘమునందీ యువన్యాసము కొన్ని ఫలితముల గలిగింపవచ్చును. వారి కార్యమునకు భంగకరమగు ప్రసంగముల గావించినయెడల నట్టి చాల తీవ్రఫలితములకు కారణ మగును.

జర్మనుగనుల పట్టుకొనుట

బర్లిన్, ఆగస్టు 22:— జర్మను ఆర్థికమౌత్రియగు డాక్టరు హెర్మిన్ గారు, రైసు రుహారు ప్రాంతములందలి గనులను అడవులను పరాసులు వశపరుచుకొనుటకు వీలులేదని సర్. బాన్ బాడ్సర్, మాక్సు గార్లతో నుడివరిని ఒకవార్తాపత్రిక ప్రకటించుచుండెను.

మార్కు-ధరపడిపోవుట

లండను, ఆగస్టు 22:— మార్కుధర ఈదినమున చాల పడిపోయెను. ఈదినమున సరవమునకు 1950 మార్కుల నిచ్చుచుండిరి. గతదినమున మార్కుకోలు కొనుచుండుటకు జూచి పలువురు తమ మార్కుల నమ్మ నెత్తించుటచే నట్లు తగ్గిపోయెను.

చివరనుగా రింగ్లండునకు వచ్చుట

పారిసు, ఆగస్టు 22:— చివరనుగారు కొంతవెండితిను చదులతో లండనునకు జనుచు జర్మను వైర్మియను సరిహద్దులను జేరెనని బ్రుసెల్సు వార్త దెలుపుచుండెను.

భారత ప్రతిపక్షములు

ఆంగ్ల వర్తకసంఘ ప్రయత్నములు

లండను, ఆగస్టు 22:— బ్లాకువూలునందు జరిగిన నేత పరిశ్రమల సంయుక్త సంఘ సాంకర్మిక సమావేశమునందు, లంక మైకు వత్తములపై పన్నును తగ్గించుటను గూర్చి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భారతీయ సభవారికి స్నేహభావముతో సిఫార్సు జేయువలె నని తీర్మానింపబడెను.

అమెరికా బాగ్గునమ్మె

న్యూయార్కు, ఆగస్టు 22:— ఇట్లీనీసు జిల్లాయందు బాగ్గునుల పనివారి నమ్మె 1922 సం. వ శ్రేణిముల పద్ధతి ననుసరించి పరిష్కరింపబడె నని చికాగో వార్త దెలుపుచుండెను. ఇండియానాయందుగూడ సంతృప్తికరముగ సమాధానము కుదిరెను. ఇతర జిల్లాలందు దిక్కును రాయబారములు జరుగుచుండెను.

వైరులమాములు

వైరులను మోసికొనిపోవుటకుగాను బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారిచే నిర్మింపబడుచున్న విమానములను మొదట మెసపోర్ మియాయందు పరిక్షించెద. వీనినందు ఆయుధస్వాహములతో 25 గురు వైరులను ప్రయోగ మొనర్పవచ్చును. ఉష్ణ ప్రదేశముల కొకటి నిర్మింపబడెను.

చింద్యారానొక

“వనోర్మిలా” అనువాక్యలో డీకొని అవాకను ముంచి వేసిన “చింద్యారా” వాక్యమునకు నేలముల వస్తువులలో హింబర్లునకు జనెను.

అమెరికాలోని భారతీయులు.

గాంధీనిర్బంధదినము.

భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమ మిటులు బోస్టనునందలి కెప్టు మెక్స్ లర్ 51 మిట్టికునీక్లిలో మిస్ ఛాకోటు హతీయెలగారి గృహమున గత జూలై 17 వ తేదినాడు సమావేశమైరి.

భారత స్వాతంత్ర్యమిత్రుల సంఘమువారు భారతదేశ పరిస్థితులనుగూర్చి అమెరికాదేశమునకు ఎరింగించుటయును చాల శ్రద్ధహించి పనిచేయుచున్నారు. ఈసభయు ఆసంఘము పక్షముననే జరిగెను.

మిస్ హాలావెలు అనాదిమటులయునకు సంబంధించిన యామె. అమెరికామార్క కార్యములందు శ్రద్ధపుత్తుకొనుటకుండు ప్రజని గాంచినది. అన్ని పక్షములవారును ఆమెయింటికి చేరి ఎట్టిభగదాములు లేకుండ కలసిమెలసి తిరిగిరి.

భారత స్వాతంత్ర్య మిత్రుల సంఘకాన్వ నిర్వాహకుడగు వైల్సన్ వాడభాగము సహాయ నిరాకరణోద్యమమును గూర్చి యువన్యసింది అందరినాను సూతిని అపేక్షించెను. అందరి సారాంశ మిదియ.

“గాంధీయుద్యమమునకు సరియైన సానుభూతి యుండెనని అహింసా సాధనములను చేపట్టియే భారతమును స్వాతంత్ర్యమును పొందగలదు. కాని యాసానుభూతి తగినంతకేకున్న యాయుద్యమ మోడిపోవును. అప్పుడు భారతము పాశ్చాత్య ప్రపంచపు సాధనములనే యనులించి తన ప్రజలకు వైరులవిధానమున శిక్షణము నొసంగును. వైరులవిధానము రాజ్యముచేయునో లేక న్యాయధర్మము రాజ్యముచేయునో, భారతదేశము అనుభవత్యా ప్రదర్శించుచున్నది. ఉద్యమమునకు సానుభూతి కలుగుకొలది, యాసనుగ్య పరిస్థానముగనుంపించును.

గంబాం

18-8-22 తారీఖున రాత్రి 9 ఘంటలకు రైల్వేస్టేషన్

మేట్టరుగారి బంగాళాదర్శి నుండి వారిబుట్టలోకు వైరులకు వెళ్లుతూవుండగా, ఆ సమీపమున వున్న సిల్ల కొలెములలో మొగగకువును పాతగుడ్డలుచుట్టి అసీల్వల్లో పారవేసినారు. అంతట ఆ బుట్టలోకు ఆ పిల్లవాడు యెదుపు విని ఆ పిల్లవాడిని తీసికు చచ్చి వైరుల మేట్టరుగారికి యిచ్చివాడు. వారు ఆ పిల్లవాడిని చూచి అత్యాశ్చర్యమును, పొంది ఆశ్చర్యముతోగిన ఉపచారములు జరిపి ఒకకోణ అపిల్లవాడిని గంతుణచేసినారు. వారు అందరు అసీన్ వల్లకు తెలియచేసినారు. అంతట గంబాం డిస్ట్రిక్టు క్లక్కు గారు బరంపురం వంప మని తంతి యయ్యగా అక్కడకు పంపి వారు. అని ఒకరు వాయుచున్నారు.

సిమ్లా ఆల్లయన్సు బ్యాంకు

ప్రధాన కార్యాలయమును కలకత్తాకు మార్చుట

సిమ్లా ఆగస్టు 22-సిమ్లా ఆల్లయన్సు బ్యాంకు వార్షిక సాధారణ సభ కేటీసాను కాలము బ్యాంకు కార్యాలయమున జరిగెను. పని సాగించుటకు పిలువబడ పెరిగిపోవుచున్నది. బ్యాంకు ఏర్పాటులు దిక్కుమారులు నడుచుచు. 1920 సంవత్సరాంతమున లండనులో జరిగిన సంగతిగూర్చి భయపడ నవసరములేదు. పూర్వము మీ పిలుపుల లోపాలలో పములను మీరే కట్టరులు సరిది. పూర్వపు ఏజంటుల పనులకు మీరు బాధ్యత వహించినందులకు నిజమను తగ్గించెదమని నమ్ముచున్నాడను. బ్యాంకు ప్రధాన కార్యాలయమును కలకత్తాకు మార్చుకొని పని యభివృద్ధి గాంచును. బ్యాంకు వ్యవహారముల పరిష్కారములని నిమిత్తము భయపడ వలెనని మై నది. బ్యాంకు పనులకు పనికిరాని భవనముల నమిత్తము వర్తకములో ఆసామ్యము పెట్టకలెను. కొన్ని బ్యాంకులు లాభముగలేవు. లాభము లుండుటకు పిలువెదను.

లండన్ ఆఫీసులు విస్తారమైపోయినవి. కార్యాలయములకు తగినచేసిరి. లండన్ పని ప్రసించుటకు భగ్నమైయున్న ఆకాభి లాభమును కైకొనుకొని కట్టరులును. డివిడెండు పోయిన జనరల్ వాటా 1 కి 7 రూప్యలు ఇవ్వబడెను. పెట్టుబడిదారుడు స్వల్పముగ డివిడెండును తీయుటకు సంకల్పపూరిత యుండవలెను. కేక్లినలాభములయు బ్యాంకులోనే యుండవలెను. బ్యాంకు సామ్యుభివృద్ధియగుటచే వాటాల విలువగూడ పెంచును.

వర్తకము ఎగుమతి దిగుమతులు మొదటి 14 మాసములకు బాగుగనే యున్నది. జనలకు కావలసినంత పదార్థములు దొరికెను. దిగుమతులు కొంచెము మందముగనే యున్నవి.

కొంతకాలమునకు ఆదనపు ఎగుమతి తగ్గుటకు పిలువెదను. కట్టరులను విస్తారముగ నుండుటచే దిగుమతులు సన్నగిల్లినవి. జనుపకార్యక్రమాలకు యభివృద్ధిగనే పనిచేయుచున్నది. పర్యటనములలో దేశీయ విదేశీయ పర్యటనములో అన్ని దేశములకు వెనుకండు ఇండియా దేశమే బాగున్నది. పోయిమార్కెట్ గోలంగా బ్రిటిషుమాలధనము ఇండియానుండి విదేశములకు పోయెను.

దీనిలో మరలకొంచెము పెట్టుబడి రూపమున తిరిగివచ్చినది ప్రభుత్వ బుణ్ణముల క్రిందగూడ కొంతసామ్యుత్తిరిగి చేరినది. ఇండియా ప్రధాన సెక్టార్లలో ప్రత్యేకములు అనుకూలముగ నున్నవి. ముఖ్యముగ కొత్త బుణ్ణములు లాభకరముగ నున్నవి. 46 కోట్ల మొత్తముతో పోయినవాలు ముగిసిన నూటికి 6 రూపాయలు యలంబిబుణ్ణము చాల జయ కరముగ నున్నది. యుద్ధానంతరమున భారతదేశము మరల కాలంచేయబడ దీని కొనుటకు సమర్థురాలైనది. దీనికి కారణము బొంబాయి కలకత్తా పరిశ్రమలు లాభకరముగ నుండుటచే గారణము. ఇండియాలో బలాధ్యయన బ్రిటిషుప్రభుత్వమున ప్రజలకున్న విశ్వాసమును దేలుచున్నది.

కొత్త బుణ్ణము ఫలప్రదమగుటకు వర్తకముమందముగ నుండుటయే కారణము. యూరప్యను దేశములో మార్కెటు స్థిరముగ నుండుటకు ప్రయత్నములు జరిగినను లాభములేకున్నది ఈ సమస్యలన్నియు పూర్తియైన గాని హిందూదేశములో వర్తకము మరల ఉద్ధృతముగ గాంచుటకు పిలువబడు. ఈ సంవత్సరములోపుగ సామ్యుభివృద్ధి విలువ పెంచును. ప్రభుత్వమువారు ఇక్కడనుండి లండనులోను బుణ్ణము కేసుక తప్పదు. 5, 10 ఏండ్లలో నూటికి 6 రూపాయలు వడ్డీ ఇచ్చి బుణ్ణము చేయుటకుంటే పెండరుపద్ధతిగ విక్రయించుటగాని సార్వ బృహత్ ప్రజావిలువ పద్ధతిగాని అవలంబించుట లాభకరము. వ్యయమును తగ్గించుట ముఖ్యమగునను. చాలవరకు అటు అప్పు చేసిన మొత్తము నాశమైనది. ప్రతిసంవత్సరము అధిక ఫలము భవనముగ నున్నయది ప్రభుత్వము నాకి పన్నును గట్టువానికి కష్టముగ నున్నది. పన్ను తీర్చువాడు సామ్యుభివృద్ధి ఈయవలెనని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. అప్పుడును మొత్తము చేయుటకు పరోక్షముగ పన్నును విధింపవచ్చును - ఇండ్రెక్టు ట్యాక్సు - పారిత్రామిక సంఘ వారికి సహాయమున్న కిదే సమయము. అట్లాసర్వ ప్రయత్నము ప్రభుత్వపు పన్నులు వీరు భరించుటకు అవకాశము గల్గును. భయపడరాదు మించి పోయినది. పొదుపును జేయుటకు దేశము తయరై యున్నది. పూనుకొన్న గాని పిలువెదను. శాసనసభలయందు భారతదేశమును హిందూ సంకల్పతరాలనిగ జేయుటగాదు. గ్రామములయందు, పొలములయందును విద్యాధికులు పాటుపడవలెను. అప్పుడే దేశము తనివి యెందును. ఈభయను తగ్గించుట కేర్పరచబడిన సంఘమువారు 4 ఏండ్లకుండి లోటుగ నున్న సామ్యుభివృద్ధి పూరించలేదు. అది భారతీయులకు గుణిబ్బలాగ ఉండవలసినదే. ప్రభుత్వమువారు తగినచర్య దీక్షిస్తాననివో ఈ పూర్వము ఎల్లకాలము ఉండవలసినదే అని అభ్యుత్థులు చెప్పి సిమ్లానుండి కలకత్తాకు ప్రధాన కార్యాలయమును మార్చుటకు నిశ్చయించిరి.

దేశీయ మహాసభ

ప్రాత కాంగ్రెసు యోధులకొక విజ్ఞాపన యనుపేరున క్రియంత వరహగిరి వెంకట జ్యోగ్యపంతులు గారు ప్రహ్లాద పురమునుండి ఇటీవల నొక కరపత్రమును తన మితవాద ఆతివాద మిత్రులకు పంపిరి. ఆదినుండియు మూడువత్సరముల క్రితము వరకు దేశీయమహాసభ యెడల నత్యంత భక్తిలిగి, సభ ఏ మాత్రముల వట్టణములలో జరిగినను వ్యయప్రయాసములతో జనుచు, కాంగ్రెసుకు పోవు యాత్రికులకు శాయశక్తుల సత్కరించుచు, కాంగ్రెసు ఉద్యోగులను ప్రవారకులకును తోడ్పడుచు ఇట్లు పలుభంగుల తన ప్రేమాతిశయమును కాంగ్రెసుపట్ల జూపుచుండెరి. ఇందులకు వీరి ప్రస్తుత విషయ పరిస్థితులలో ప్రచురింప బడిన విజ్ఞాపన మిగుల విలువయైనది. తమిళులు కాంగ్రెసునుండి చీలిపోయిన ఒక మూలకూర్చొని యున్న ప్రాత కాంగ్రెసు మొత్తము, ఈవిజ్ఞాపన సూచనల పాటించి తిరిగి కాంగ్రెసులోనికి వచ్చెదరు గాక!

‘మితవాదులు’ ‘లిబరల్’ పత్రికమువారమును చెప్పకొను వీరకుల కొంచెము సాహసమును, మరికొంచెము దేశసేవాస రక్తియున్న యెడల, తామెంత స్వల్పసంఖ్యకులైనను కాంగ్రెసు వచ్చి పాల్గొని యుండును. ఈరెండు సుగుణములకు వీరికి తక్కువగ నున్నందుననే “మాకు కాంగ్రెసులో స్థలము లేదు” “మమ్ములను గౌరవించని స్థానమున మేమేల పోవలెను. ఆచోట్ల నేల హూటాచేయ దలంపెను” అని పలుకుచు, పూర్వముకన్న వేయి మడుగుల లభికముగ త్యాగమొనర్చి దేశసేవ చేయవలయు దిగుములతో, మునుపటి పాటియు దేశసేవ చేయక, తమ స్వలాభమునకే కాలమునంతను వినియోగించుకొనుచున్నారని, ఇట్టి పూర్వపు కాంగ్రెసు యోధులలో నెపుడు మనలో పనిచేయుటకు కలయు భక్తి, యత్నానూ త్యాగములు గల వారిని వేళ్లవై తేక్కింపవచ్చును. వీరిలో నగ్రగణ్యులగు పండిత మహావీరులు మాత్రము ఏకరితని దేశీయ మహాసభను విడనాడక సేవచేయుచున్నారని. కాంగ్రెసు సభలలో గాని కమిటీ సమావేశములలో గాని ఆయన తేమ యగౌరవము జరుగుచున్నది? ఎంత యభిప్రాయ భేదములున్నను, ఆయన వాక్కుల ప్రకారము నడచుకొన్నను, నడచుకొనక పోయినప్పటికిని, వారి సదృశ్యతలను కడత్రాగి భక్తులతో నాకర్షించి వారిని గౌరవించు చున్నాడు. యోచించిచూడ నొక్కటి వీరి కొరకే కాంగ్రెసు క్రితము ఇండియానుండి మార్పుల చేయకుండ నయ్యెనని తోచుచున్నది. నవయువకులు, ఉత్సాహ పూరితులు, “బ్రిటిషు సంబంధము లేక” యనుపదములు చేపవలయునని యాంకోళ మొనర్చుచును, ఆత్మీయ మితవాదులు చేరుటకు తావుండదని శ్రీ గాంధీ గారా సవరణను ప్రతిఘటించిరి. మహావీరు గారైనను కాంగ్రెసులో లేనియెడల వాదములో నంత గ - యర్థము లేక పోయి యుండును. క్రితము ఇంత ఇలా ప్తి క్రితము గుండుటకులకు మనకు సహేతుకము అదర్శము అదర్శితి నున్నతముగ నుండక పోవుచే గాని ఇందులకు ఏమియు ప్రయోజనము గానరాదు. “ఎందరు ప్రాత కాంగ్రెసు వారలు వచ్చిచేరినారు” అని వీరు పరిహాసము చేయుచున్నారు. మొన్న నాజ్జోల్లకున సభవారి యెదుట నొసంగబడిన సాక్ష్యములలో క్రితము ఉగ్రిత సంకుచితము చేయుచుని కొందరు సాక్ష్యునిచ్చియున్నారు. ఇరవైయ్య గమనించి ఆత్మపరీక్షిగావించుకొని, శ్రీయంత జ్యోగ్య పంతులు గారి హితోపదేశమును కైకొని ప్రాత కాంగ్రెసు వారినిపుడైనను దేశీయ మహాసభలయములలోనికి పునరాగమనము గావించుటగాక. ఇప్పుడైన నిట్లు రానివో వారికింకను దేశము నెడ నిజమగు భక్తిలేదనియు, మాటలతో మాత్రమే దేశభక్తిని చూపగలిగినవాళ్లును వాంఛదరు దేశభక్తులమని చెప్పకొని పరిశోధనయ మున్నముకా వేగమే ఏనోయొక వంక పెట్టుకొని చల్లగ లారివారిని తేలిపోక మాను.

శ్రీ జ్యోగ్యపంతులుగారి విజ్ఞాపనలో సంకల్పభాగమున ప్రాయుడిన నూచనతో మాత్రము సేనే కీర్తివింశతాలకున్నాను. వీరు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కోరుచున్నారు. అది అంత యుచితముగ దోపడు. మనము (ప్రాప్తార్షనలో రిపజెంటేషన్) ఆను రూపప్రాతినిధ్యము కు ను కోరవచ్చును. ఎంతైన నిట్టి తిన్న మార్గము బుజువైనది. అది సరిగా మనసంఖ్యవై నాధారపడియుండును. (అగులకు కొంత కార్యవీక్షి, సహాసము త్యాగములారావ్యక్తములు. తమ పార్టీని పునరుద్ధరించ వలెను. ఒక దేశ మహావీర సంఖ్య మిగుల తక్కువైనచో మనలో నంతటి నేతలన్నచో, కాంగ్రెసు అధికారులు నియమించవచ్చును అంతయుగాని ప్రత్యేక ప్రసాదమును కోరుట జన్మ సూత్రములకు భిన్నమని నా యభిప్రాయము.

మరియొక మాటతో నీలేఖను ముగించుచున్నాను. 190 సం॥లో ఆతివాదుల స్థితిగ నేటి ప్రాత కాంగ్రెసువారల స్థితితో గరిష్టోద్ధగమని శ్రీపంతులుగారు వ్రాసిరి ఇది కొంత కఠిన మాత్రమే సబబుగనున్నదిగాని ఈపార్టీ ఆతివాదులకు కఠిన వ్యాయకరముగ నుండలేదు. ఇప్పుడు ప్రాత కాంగ్రెసు వారు కాంగ్రెసులో తిరిగి చేరుటకు ప్రధానాటంకములు వారి పరిశీలనమును ఆట్టి వాత్సల్యత లేమియునే కనబడుచున్నవి. కాని 1908 లో ఆతివాదులు కాంగ్రెసులో చేరుటకు క్రితము అడుగు నుండెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నన్నంతదనుక దేశభక్తిగతిపాలే తెలుగుని మనస్సా నమ్ముచున్నవారు, వానిలోనే శాశ్వతముగనుండి సత్య స్వరాజ్యమును సంపాదించుమని వారెట్లు క్రేడును సంతకముచేసి కాంగ్రెసులోనికి వచ్చియుండురు. ఇట్లు వారిమనస్సాక్షిని జోకొట్టికొనినచేగాని వారు కాంగ్రెసులో జేరజాలరైరి. ఈ 1 వ ఆదిర్పి కిలువల్ల అనినములలో కాంగ్రెసు బహు ఇరుకుగ నుండెడిది. ఇప్పుడే అది దేశీయ మహాసభయని సార్థకముగ పిలువబడుట కర్హమయియున్నది. అప్పటికిని ఆతివాదులు క్రొత్తాధిపతులతో కత్తిని సుమారుకొని కాంగ్రెసునై యభిమానమును యడనాడక సాధ్యమైతర త్వరలో పునఃప్రవేశము గావించిరి. ఇట్లే ఇప్పుడును మించిపోయిన దేదీయును లేదు. మనస్సుమాత్రమున్నచో, ఈ ప్రాత కాంగ్రెసువారలు, వైచారి కంటే సులభతరముగను, ఏ మూల నూత్రభంగమును గావించ నవసరములే యే దేశీయ మహాసభలోనికి విచ్చేసి దేశసేవ యొనర్చులరు. వీరకు దేశము గౌరవ ప్రేమలతో స్వాంత మొసంగగలరు. క్రమేణా వీరిలే మున్నుండు మహాక పర్యాయము కాంగ్రెసును నడుపవచ్చును.

దిగుమర్తి వెంకట రామస్వామి

కట్నములు

- కో. వేం. సుబ్బారావుగారు, ఎల్. ఎం. పి.
- అ॥ మొకట్న మనెడు పేరం + గైకొంట మానిరి!
- “పాదపూజ” కనిరి! + పడతి కనిరి!
- బ్యాంకులోన చేసి + బయటివా రెండుగ
- తీసికొనిరి! వేలు + దోచుకొనిరి! (1)
- తే. గి. కన్యపుట్టిల్లు నట్టేరు + గల్పి, పాయ
- సాన్నముం దినువాడు సా + ఖ్యంబుం గనునె?
- పురుష నామాంతుం డగునె? ఇ + ధృణి నెందు
- ఉత్తములలోన చాతల + యెత్తి మనునె? (2)
- కం తనయిష్టము గా దది; తన
- జననియిష్టం బటంచు + చతురతతోడక
- విని బల్లి, కట్నముల గొని
- మనచుండిరి పిన్నవారు + మనలో నకటా! (3)
- గి. తండులం దేర ప్రక్షింప - ధైర్యముగను
- వార లతియల్గునం బల్గు + తీరు వినుడు!
- నోములట! నోచివారట! + నోముపంట
- బిడ్డ డట! బిడ్డగోనీరి + బెంచెరంట!
- నెంచి విద్యకై నేలు నె + చ్చించెరంట!
- భయ రాణుట్టుటకుగాను + కట్నముంట
- వింటిరె యిట్టియన్యాయ + వృత్తి యెందు? (4)
- గి. కొమరునకు విద్యకై తెప్పించుకొనుటకన్న
- తల్లివాధ్యత కాకున్నె? + తలచి చూడ
- పిల్లి యానిన తెజగున + పిల్లల గని
- వింతపశువుగా నుంచు - వెట్టి కెంద.
- తల్లిదామయి కాల్పన + ధరణియందు! (5)
- అ. వె. మొదల వాడుబిడ్డ + పుట్టికె దనయింట
- లక్ష్మి చొచ్చినంత + లాభ మనియె
- బిడ్డ వెద్దవెరిగి + వెండ్లియొడునబడ్డ
- దుడ్డులేమి చాల + దుఃఖపడియె? (6)
- కం. తల తాకట్నం బెట్టియె
- ఇలు నమ్మియె, భూమి విక్ర + యించియె, మణియె
- ట్టు లాద్రవ్యము చేరిచి, తి
- డ్డలకక డెండ్లిండ్లుచేయు + టలో గనలేదే? (7)
- తే. గి. చేసిన లర్పణము చేసి + విభుల గొన్న
- సాధ్యమణులార యొకమాటు + స్వాంతమందు
- మీకు భర్తలు వాసులో + మీరె వారి
- దాసురాం ద్రోదుకో మదిక + దలపరమ్మ! (8)

ఇదివరకు చానువారి మేడవైన నీతి కార్యస్థానములు గలవు. ఇప్పుడు పవన పేటలోని చూచి నుండకరామ కృష్ణలివాళి మేడకు మార్చినారు. ఇది ఎంతయు అనుకూలముగా యున్నది. భద్రతలెల్ల స్వరాజ్యనిధి విషయమున ఏలూరు సంఘము పశ్చిమ దోచావరి జిల్లాకు మొకటిదిగా యున్నది గాని తాలూకాలో ప్రచారము కూర్చున్నప్పుడాంతు తేలేదు. స్వాధీనత్యాగమునై నుదాత్త కరణతో అద్వితీయముగా చేకమునకును పాటులగును ఏలూరు పోలల మన్నులకు పాక్షకులయిన తాలూకానుండు కార్యకర్తలు శ్రీ హెచ్చిలు రామాకావు ప్రెసిడెంటి పెకట నారాయణ గారలు ఈ లోటును తీర్చుపాఠికులు.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయోద్యమము

ఈ క్రింది కథ "తెలింగ" పత్రిక ప్రకటించిన వ్యాసముల కోంతభాగమును తాము ప్రకటించియుంటిరి. అందులో నాకు సంబంధించినవియుముల కోన్ని గలవు. వానికి జవాబు వ్రాయుచున్నాడను. దయచేసి తిరుప్రతియందు ప్రకటించుకోవడము. ౩ మాసములకాలము దేశవాదయందు లేక వేరొక సలహాను విశ్రాంతి తీసికొనుచుండుటచే, మీ వ్యాసమును వెంటనే మామొట్ట తీసివేసినదిగాదు.

"తెలింగ" పత్రికాధిపతిగారు వ్రాసినట్లుగా నేను "ముద్రణాలయములో మా నేజరుగా సర్వదా" అంటుంటేను, మా నేజరు వేరుగా ఉండేయవచ్చును. నేను వైద్యులవారము. అందుచేత "సర్వదా" అంటుంటేను వలసింది లేదు. "సభాసదులలో" కోంతభాగము..... విశ్వప్రయత్నములనుజేసి ఒక ముద్రణాలయమును దేశవాదలో స్థాపించిరి" అని వ్రాసినారు. సభాసదులలో "కోంతభాగము" ప్రయత్నము "ముద్రణాలయము" స్థాపించుట" వరకు పూర్తి కాలేదు. కోంతభాగము బంగనపిమ్మట దైవికముగా జరిగిన (మానవుల ననుకొని లాభములేదు) కాంక్షాములచేత "ఇతర ముద్రణాలయములవలెనే ఈ ముద్రణాలయము కూడ వ్యాపారము చేసి ధనార్జనమునకు" పాటుపడ నలసి వచ్చును. ఆ కాంక్షాములు ఈయోద్యమమందు పని చేయుచుండిన ఆభిమాను లందరికిని తెలిసినదేను. అందుచేత ఇదట వానిని వ్రాయునగర్హములేదు.

ఇన్ని పట్టణమునందు గ్రంథాలయసభలు జరిగినవిమ్మట మరుచటిసభను మహానందిలో చేసిన బాగుండునని నూచించినది నేనేయని వ్రాసినారు. గ్రంథాలయసభను ఆంధ్రమహాజనసభలో బాటుగా, ప్రారంభించివ్వడే (1914) కష్టములకులోనైయుండుటచేత, రెండు సభలును ఒక్కచోట జరుపగూడదని స్వామిభక్తములన దెలిసికొంటిమి. ఈవిషయమునే అన్ని సభలయందును వ్యక్తీకరించి యుంటిని. కాని కొందరు పెద్దలు గ్రంథాలయసభను ఆంధ్రమహాజనసభలో బాటు చేయుటవలన దేశమున కెక్కుడు ఉపయోగముగ నుండునెమో యని దృఢాభిప్రాయములై యున్నారు. ఈయభిప్రాయమునే ఆ సభ సమయములందు వ్యక్తీకరించి యుంటిరి. అట్టివారే, ఆంధ్రమహాజనసభలో బాటు ఈసభను ఒకసంవత్సరమున జరిపేయాయనిరి. అందుమీద శ్రీ గాదెర్ల పాణిగోపాచార్యులు మరుచటిసభను మహానందియందు జరుపవలెనని ఉపాధిపతిగారు, శ్రీ కాళిదాసుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆమోదించిరి. వెంటనే (1914) అప్పటికిని స్థితిగతులమైన మహానందియని తలచి, నాయామోదమునగూడెదలెడిది. అప్పుటికి "సర్వప్రభు సభను" "మహానంది"లో చేయువలెనని నిర్ణయింపలేదు. 1920 సంవత్సరము జనవరి-ఫిబ్రవరి మాసముల లో నేను మహానందికి జోయి, "సర్వప్రభు" సభను చేయుటకు దగిన పరిస్థితులను పరిశీలించి, పిమ్మట నిర్ణయించితిని. గ్రంథాలయసభను తేలికగ్రంథమున జరిపినను "సర్వప్రభు" సభను మహానందిలో జరుపుట తేయ్యవలసి తగును లేదు.

"మరుచటి సంవత్సరము సభ నెచటైన సజ్జుటకు కార్యదర్శిగా కృషి సల్పిరా?" అని తెలింగ పత్రికాధిపతిగారు ప్రశ్నించినారు ప్రయత్నించినాను ప్రయత్నించినారు, కాని సఫలము కాలేదు. అవివరము త్రికింద వ్రాయుచున్నాను.

1919 సంవత్సరమున మద్రాసునందు గ్రంథాలయసభ జరిగిన పిమ్మట 1920 సంవత్సరమున ది సభ "మహానంది"యందు జరిగినది. మహానందియందు జరిగిన సభయందు ఈసభను "గుంటూరు" మండలమువారు ఆహ్వానించి యుండిరి. ఆసంగతిని తెలింగ పత్రికాధిపతిగారు. మంచినట్లు నోచుచున్నది. ఆహ్వానము జరిగియుండుటచేత 1921 సంవత్సరమున ఈసభను గుంటూరు మండలమందు జరుగవలసి యుండెను. ఆ మండలమందును "జేపాలెము"నందు ఈ సభను జరుపవలెనని కొంతవరకు ఆమండలమువారు ప్రయత్నించిరి. కాని వారి ప్రయత్నములు నెజరేలేదు. పిమ్మట రాజకీయాంశము వలన ఈసభ ప్రయత్నములు వెనుకబడినవి. అందుచేత 1921 సంవత్సరమునెల ఆఖరు వారమున ఆంధ్రగ్రంథాలయము సంఘ సమావేశము నొకదాని "జరపురము" నందు సమావేశ పరచి, స్థితిగతులను నిర్ణయించి వారిని నివేదించితిని. అందుమీద సభను ఈ సంవత్సరమునకు నిలిపివేయవలయునని కొందరును, జరుపవలయునని కొందరును చర్చలను జేసిరి. ఒకరు తమ గ్రామమునకు ఆహ్వానము చేసిరి. (వారు రెండవ దినముననే శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు బోయిరి.) తుదకు గుంటూరు మండలము వారు నవంబరు (1921) నెలాఖరులో పున ఈ సభను తామే చేసెద మని చెప్పిరి. అందుమీద సభను జేసెద మనినందులకై వారిని అభినందించుచు తీర్మానము గూడ జరిగింది. పిమ్మట సభను జేయుటకై ప్రయత్నములను గూడ జేసిరి. తుదకు పంచమమహాజనసభలో గూడైన జేయవలెనని తలచిరి. ఆంధ్రమహాజనసభలో బాటుగా చేయక పోవుటకు గల కారణములే దీనిలో బాటు చేయక పోవుటకు కారణము

లయ్యెను. అనేక కారణములవలన వేరుగ చేయుట సంభవము కాలేదు.

ఇక ఈ కథనము మామూలుగా జరుపుకాలము మీరి పోయినను మద్రాసునందు జరిగినట్లుల నవంబరు నెలాఖరులో పుననైనను ఈ సభను గుంటూరుమండలము వారు చేసెద రని తలంపవచ్చును. ఈ సంవత్సరమున ఇటీవల జరిగిన సంవత్సరము నొకదానిని మనవి చేయవలసియున్నది. ఈ సభ జరుపుటకు గావలసిపరచుటలనుగూర్చియు, ఆహ్వానసంఘమునుగూర్చియు, కొందఱు కలసి మాట్లాడు కొంటిమి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని, ఉపాధ్యక్షుని, కార్యదర్శులను మాటా మేము నిర్ణయించుకొంటిమి. మహానంది దినము ఉదయముననే, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుడు, కార్యదర్శులు- అందరును శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు బోయిరి. ఆహ్వాన గర్భింతము తోచలేదు. మూడవదినమునకు అందరును తిరిగి వచ్చిరి. భావిప్రయత్నము తిరిగి జరుగుట ప్రారంభమాయెను.

ఇక స్వంత విషయము కొంత వ్రాయవలసి యున్నది. నేను కార్యదర్శివదవికి రాజీనామా చేసి యిది పత్రము చేసి. నేను రాజీ ఇచ్చితిను. "తేజస్సు ఈ యోద్యమముపట్ల ఏమి పడచేయుచున్నాడ?" అని ప్రశ్నించినారు. గుంటూరుమందు జరుప వలసిన సభ విషయమైన ప్రయత్నములను నైన వివరించి యె యింటిని. మిగిలిన పనులు నాకే క్రికొలది ఇదివరలో వలెనే చేసినాను.

1921 సంవత్సరమున మాసమునందీయు దేశమునందు స్వంత తేజుండుటచే, ప్రకృతివైద్యమును నేనించుచున్నాను. అందుచేత అప్పటినుండియు, స్వంత పనులనుగూడ మాచుకొనకాలమైతిని. ఈ సంవత్సరమున ఇంకొక విషయమునుగూడ విన్నవించెదను.

1907 సంవత్సరమున విద్యాభ్యాసమును మానివైచితిని. తేజమునై పాటుపడ సంక్లింతులైన 1909 సంవత్సరమునందీ భగవంతుడు తోపించిన మార్గముల చేతనై నంతవరకు పాటుపడుచుంటిని. చేసినపనులయందు ఆకాశింగ మను మాట నెరంగను. 1919 సంవత్సరము వరకు ఆంధ్రకారము నిరాటంకముగనే జరిగినది. నవంబరు మాసమున మద్రాసునందు గ్రంథాలయసభ జరిగినది. నేను చేయువలసి వచ్చింది, దానినినూకొరగ నుండుటకై ఇంకను ఎక్కువపనిని చేయుటకు కలుగుటకును, ముద్రాక్షరశాల నొకదానిని ఇచ్చుటకు తీర్మానించి. ఉపాధ్యక్షముతో విరాళములను చేసిరి. కాని ఫలితము వేరయ్యెను. ఉద్యమమునకు సహకార నుండవలెనని తలచినదని నాకు ప్రతిబంధక మయ్యెను. నాభార్య మృతిసోదిన దినమున గుంటూరునందు బాలభటు శిష్యాశిష్యామ ప్రారంభించు చుంటిని. ఆ సందర్భమున నా కింతటి మనోదైర్య మేర్పడలేదు. ముద్రాక్షరశాలవలన గలిగిన ఆకాశమువలననే నాయాభోగ్యము క్రమముగా చెడి, ఇప్పటివరకును విశ్రాంతి తీసికొనవలసివచ్చెను.

ఇప్పుడు దేశమునందు ఆభోగ్య మేర్పడినది. ముందు యథావిధిగ గ్రంథాలయోద్యమ కార్యములను నిర్వహింపవలసి తోచుచున్నది.

నేను విద్యాభ్యాసమును. లోచనవిధులను చేసినంతవరకును నెజరేలేతిని. చేయుచును. ఉపయోగమున్నచో గ్రహించుచు. లేదా తుమించుచు.

అయ్యుంకి వేంకటరమణయ్య.

వేదంకంపెని, మద్రాసు.

మహాత్మ గాంధీ గ్రంథములు

గా. హరినర్సోత్తమరాయ కృతులు.

మూర్ఖ రాజు:- (కాల్పుటాయిత నితీకినప్పుడు తావలము) 0-4-0

నితిధర్మము:- (మహాత్ముని జీవితరహస్య మిందుగలదు) 0-4-0

ప్రభుత్వము:- (జేట తెలుగులో రాచరికపు వర్ణన) 0-8-0

శ్రీరామచరిత్ర:- (పోతన రామాయణ మునకు హృద్యమగు వ్యాఖ్య) 0-8-0

అబలాసచ్చరిత్ర:- (సుప్రసిద్ధము అచ్చమాంబ ప్రణీతము 11 భాగము) 1-4-0

Neglected Emperor Poet 0-8-0

వేదంకంపెని, మద్రాసు.

జగ్గయ్య వేట

శ్రీ నెహ్రూ ఖద్దర్ వర్తకసంఘము (ఒక విశేషము)

శ్రీ నెహ్రూ ఖద్దర్ వర్తకసంఘము స్థాపించి కొలది కాలమునను యాభోజనము 75 భగ్గుములు ఆడుచున్నది. వస్తుదం నేయుమగ్గుములు 45 యున్నవి. తెలిమాన్ని మామగ్గుములు, సాదా శీత నేయునని. కుట్టుదం నేతిలో అంచులు, కుట్టులు అనేకరకములుగా నేయబడుచున్నవి. బొంబాయి, నాగపూరు, కలకత్తా మొదలైన అంచులు తీణ మొకరకముగా మాచుచు పని అద్భుతచిత్రములతో ప్రజ్వలింపచున్నది.

ఇంతకు పూర్వము యాసాలిలు కట్టుట్టలమీద చూపు పనియంతయు యీ స్వదేశీకట్టలమీద జూపించుచున్నారు.

ఈ ప్రాంతములందు కర్షములు లేవు. పంటలు పండెను. కరవును నూచించు ఈ కాలమందు ఈ ప్రాంతప్రజలకు పనులు లేవట కొరతను తీర్చి, సాలిలు, మాలులు, వడ్డంగులు, వడ్డెగులు మొదలగు అన్ని వీటిబాతులకు తీవ్రము కలుగజేసినందులకు యీసంఘమునా రెంతయు కందనీయులు.

శ్రీ దేశబంధు ఖద్దర్ వస్త్రాగారము

ఇదట వై వామధేయమతో యొక కుద్ధ స్వదేశీ వస్త్రాగారమును స్థాపించిరి. ఇందు అనేకరకములైన అద్భుతపునరకు క్రొత్తరకపుకాలవా అంచు ఖద్దర్ కాలములు, చౌకములు, చేతిగుమలలు సోదరదేశీయులకు సరసమైనభావ విక్రయింపబడును. (ఒక విశేషము)

బంగారు, పెండి వగైరా ఏలం నోటిను

తిరుమలతిరుపతి వగైరా దేవస్థానములలో 1922 సంవత్సరం మే, జూన్, జూలై, నెలలలో రాబడిన బంగారువగైరా వస్తువులు యాదిగన కనుపరచినవాటిని 1922 సంవత్సరం ఆగస్టునెల తే 28 ది స్థామవారం పగలు 12 గంటల మొదలుకొని తీరు పత్రిలో దేవస్థానం ఖజానా అధీనునద్ద ఆదినమున్ను తీరువారి యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం వేయబడును. ఏలములో సవాల్ చేయ గోరువారు దేవస్థానముకచ్చే రిలో ఏలమునకుముందుగా సఫరు 1 కి రు 100 రూపాయలు దరావత్తు కట్టి ఏలములో సవాల్ చేయుటకు అర్హులను పొందవలసినది. యేలం ఖాయపరచిన విషయమును గురించి శ్రీ విచారణ కర్తలవారి మంజూరువుత్తర్వు సాదరయిన తేది లాగాయతు 30 దినములలోపల ఏలములైం చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకొనవలయును. అట్లు వాయిదా కాలములో పైకం చెల్లించి లాట్లు తీసికొని పోని యెడల వాయిదామీరిన తేదిలాగాయతు మరల వక నెలవరకు లాట్లు అనామత్తులో నుంచబడును. అట్టిరోజులకు దినం 1-కి లాటు 1-కి రు 2 రెండు రూపాయలువంతున జరిమానా చెల్లించి లాట్లు తీసికోవలయును. యిందుకున్ను తప్పినయెడల సదరు లాట్లు మరువేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానము నకు కలిగే నష్టమును పార్టీ వద్దనుండి క్రమక్రమము వసూలుచేయబడును.

మాల్ వివరం	గుమారు మొత్తం కులాలు
(1) బంగారు దఫా 1 కి రు 10 వంతు	1990
(2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రఖములు	12
(3) వేడి దఫా 1 కి రు 1000 లములు వంతు	9742
(4) పెండి నాణ్యములు	8
(5) హరి భూయములు	8278
(6) తేడప్పుములు, దఫాకు రు 1000 వంతున	2867
(7) తేడవైసాలు వకలాటుగ	రు 468
(8) తాగ్రము వకలాటుగా	శేకు 1518
(9) రాగి వస్త్రాపాత్రలు వకలాటుగా	328
(10) వస్త్రములు వస్త్రా
(11) కర్పూరంవైరా చిల్లరజిని సామానులు
తవస్థానం అధీను	సి. దొరసామయ్య
తిరుపతి 18-8-22	దినాక పేష్కార్

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు (1045 4)
శ్రీ గద్వాల మహారాజా సాహెబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (2)

వేగు పాషాణములు

కడచిన యిరువదిమైదు వర్షముల కాలముగ ఇండియాలో కలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశములందును ఉపయోగించబడి అనేకులను క్షించినవి.

జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శత్రుభౌత్యుతమును, ఉపయోగించదగినవి

ఇవి ప్లేగును గణపరచుటయే కాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మీము యిప్పుడయును ప్రకారము వేచియుంచుచున్నాము. ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును నొకడు. ఈ మందులక విస్తృతము. పెద్దలు, గర్భిణి స్త్రీలు కూడ ఉపయోగించవచ్చును.

ప్లేగుగల పోషేజ్యులను ప్రత్యేకము. క్యాటలూగు ఉచితము హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శత్రుభౌత్యుతము 1 అవున్సు సీసారు 0-14-0 లు
3 " " 0-12 } 1/2 " " 0-10-0

తంలివిలాసము:—“పండిట్” మదరాసు, ఆయుర్వేదా, శ్రమము41, ఆచార్యుగ వీధి, మదరాసు.

"Everybody's favourite Toilet Kaminiya oil & Otto Dillabhar Sold Every where."

వెంటుక లే అందడు.
రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!
వెంటుకలు దుశ్చైతన్యముతో ఉండి రాకముననే త్వరతమము.
ఉండితప్పుట వెంటుకలు పుట్టికలదు వెంటుకలు పాడైపోవును.
అంతవరకు రానియ్యవద్దు.
నేడే
కామినియా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు.
ఇది రెండురు చేయుచుండిరి.
వెంటుకలు కట్టి రోగ మున్నును, కరో మాంద్య మున్నును,
యది వివేకవధుడు.
వెంటుకలు శిట్టుట గాని, గురుకు గాని యుండదు.
మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుడీ మెల్లదనమును గల్గి పట్టు
కత నుండి మెరయించుచును.
ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.
వెంటుకలు యెట్లున్నది చూడనో కనిపెట్టుము.
కామినియా తలనూనె నిన్ను శర్యోత్కృష్టమనిగ జేయును.
నెల బుడ్డి 1-3 ఒక రూపాయ. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
అన్ని వోట్లలోను ఈ శ్రేష్ఠ వెంటుకలైన ప్రకారము
అక్రయించబడుచున్నది.
ఇది మంచి లక్ష్యముగా ప్రచురించుచున్నాము. నరకు లక్ష్యము
కావలయు నుడ వారకును, లేకున్న,
నాలు యే వెంటుకలు:—
అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు
కెమికలు కంపెనీ,
(128) 155 జామ్నామీదు, బొంబాయి.

మీకు ఈకాగిత ప్రకృతి, లేక అల్లెల కాదలసినప్పుడు
“టెటో డిల్ బహారు” ఈ వ్రాయుదు.
ఇది రెండురు చేయుచుండిరి. అక్కడప్పుడైన గుణముగలది.
1 కొన్ను బుడ్డి 1-3 ధర రు 2-0-0
1 గ్రాము " " 0-12-0
1 గ్రాము " " 0-9-0
కొన్ని చుక్కలు చేతి రుమాలులందు చర్మన మిక్కిలి
మహావలమైన కాగిత చుట్టుకొరకు వ్యాపించును.

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధపాషాణముల గేల కొనలేదు?
1. శోకామయహార కస్తూరిమాత్రము చే గుణములు శాకున గాఢమిది చచ్చు రోగులకు అతితృప్తికరముగ నున్నది.
2. శ. విశ్వాన్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవర్తిద్యుతాల, 9-41 గాల్లెబజారుసిధి రంగూను, బర్మా.
శోకామయహార కస్తూరిమాత్రము జనులకు గలదిగ నొకటిగా భూతిగా భాగవలయును.
250-300 మాత్రముల సీసా 1-3 ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0
సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)
పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు జీవకము
మొదలు చుట్టలను, వరపు, తలకడిని, చుట్టలకము, అకలితేరుండుట, శాంతినికము, గుల్మము, మూలరోగము,
వృద్ధులనము, కీడ్మనము మున్ను గునాటిని పోగొట్టి అనితమైన శుభ్రతము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును.
ఇది మానవశరీరమునకు 20 దినముల జీవకముగల బుడ్డి 1 కి రు 1-0-0.
కీడ్మనము:—మీ శాకాహారుల పోకర్మార్గమై వాగుజోడుటచే మద్రాసు, నెం 931 కంబుకట్టిపిడిలో మా ప్రాంతిని
కొనియేర్పాడు. తక్షక ఎల్లరు ప్రోత్సాహమును కలిగించును. వి. పి. ఆర్. లు మద్రాసు ప్రాంతినికండి కంబుకట్టి
(201-594) శార్యపు వెంటాచల వండితులు శ్రీకృతారామ వైద్యశాల మెనూరు.

మలయచందనము

గనేరియా అను సెగరోగమునకు తోచుచున్న
చక్కము లేదు. పిచికారీతో ను తేను.
విజుల్లు, తేలుల్లు, పచ్చ, అను మూడు.
విధముల సెగ రోగమును చూడడు.
భూటలలో చూస్తును. స్త్రీల మనసకు
వ్యాధులకు మోడ ఇది రాజకీయము.
(1251) బుడ్డి 1 కి రు 1-0-0
కారిబాసము. సవాయిక సీసా 1-0-0, సారస్వతాద్రియు
బుద్ధి హెచ్చించును సీసా 1-0-0, ఆరవిందానము పిల్ల
లకు దివ్యావృతము సీసా 1-0-0, ఉశిరాసము రక్త పిత్త
మునకు సీసా 1-0-0, భృంగామలక తైలము తలంటులకు
సీసా 1-0-0, విరేచనకటి మూత్రకోశ విరేచనముగను, 0-8-0
సన్ని సాతలైరవి నులము 1-0-0, బజ్జి బాంబులకటి పరిహామ
మూలకు 0-8-0.
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరీల్లో.)

చ్యవన ప్రాశన

చ్యవనప్రాశనము బలమునిచ్చును. శాస్త్రానుగ
ములకు మహాహాషధము స్వరభంగమును పోగొట్టును. శ్వాస
కోశములలో ఉండే రోగమును పోగొట్టి వాట్లకు బలముకలిగిం
చును. మృత్రోగమును పోగొట్టి బలము గలించును. శాత్రుక్త
మును హరింప జేయును.
చ్యవనప్రాశన మూత్రకృష్ణమును నివారణజేయును!
చ్యవనప్రాశన కుక్కుములో ఉండే రోగమును పోగొట్టి
భాగువృద్ధి కలుగజేయును. తీయించినవారికి పుష్టి నిచ్చును.
తీయరొగులపాలిట గండివి. చ్యవన ప్రాశన, పృథులయొక్క
ములినమును పోగొట్టి నశయోజనము కలుగ జేయును. బాహు
గణ కలిగిపుష్టి నిచ్చును. 1 కేసగుల డబ్బా 0-0-0.
4 రెడ్డి అండు కంపెనీ,
గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు గోదావరీజిల్లా.

జ్యోతిష రహస్యము

ప్రపంచము వెల్లడలను మిక్కిలి జ్యోతిషాంధియి నేరే
యోగ్యతాప్రకారము, గర్భిణీకేట్లు పొందిన ప్రాశనము
ప్రకాశకాశరావుగారిచే రచియింపబడినది.
ఈ పుస్తక మెల్లవారికిని బోధపడుచున్నా చక్క
తెనుగులో వ్రాయబడినది. ఈ పుస్తకము చదివిన ప్రతివారును
యితరులనహాయము లేకుండ తమంతటానే జ్యోతిషాంధియి
ఇట్టి పుస్తకము చూడెన్నడును ప్రచురింపబడలేదు. ఈ పుస్తక
ములో ననేక జ్యోతిషరహస్యములు, అనుభవ యోగములు
జ్యోతిషాంధియికిదివరకు తెలియనట్టి హాంతులు కలవు. ఒక్క
సారి చూచిన వైరి వ్రాసిన సంగతులు నిజమని మీకే తెలియును.
ఒకప్రతి నెల రూ 2-8-0 లు దిగువ చిరునామాకు ప్రాయశు
యును.
కళింగ జ్యోతిషనిలయము వోడవరం, విశాఖపట్న జిల్లాం

ఉంగరములు

వివాహసమయములందు, నాటకములందు, ఇతర శుభ
కార్యములందు బహుమతినిచ్చుటకు, స్వల్ప ఊహయోగమునకు
తగిన మొదటిరకం బంగారు ఉంగరములు, పువ్వురాగములుచేర్చి
కట్టబడిన ఉంగరములు, క్లావరు, ఆర్డర్, సీలు, పాము, మున్న
గురకములలో గలవు. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి
నలు తయారచేయబడి అమృతమునకు నిద్రముగానున్నది.
తృప్తికరముగా లేకున్న వాపసు తీసికొని వైకే మిచ్చేము.
లక్ష్మీ జ్యాయలరీ కంపెనీ,
(191) 18/288, వైనాబజారు, మద్రాసు.

తామర తైలము

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు
తామర, తీట, గడ్డికి మంచిది డబ్బా 1 కి 0-6-0 మాత్రమే.
అనేకయెండ్రుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు
రాచినతోడనే పోయినదని నెలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు.
మీని రాచిన మంటయుండిదు. చర్మము నలు వెక్కిరు
అమృతాంజనము డిపో. మదరాసు-బొంబాయి.